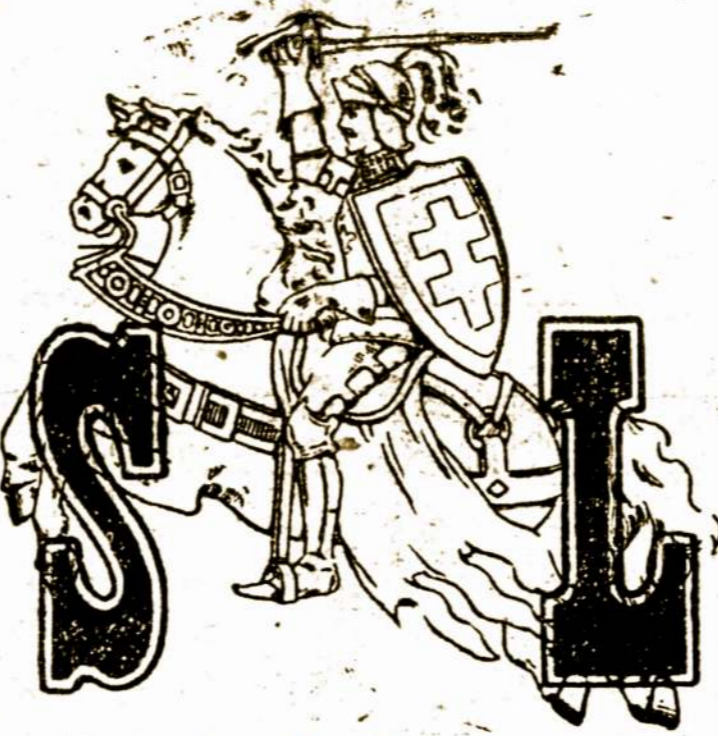

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 15

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 10 d. Balandžio (April), 1924 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. X.

KAUNO VYSKUPUI LIEPIANT UŽDARYTA ŠV. TREJYBĖS BAŽNYČIA

Senate kyla trukšmas dėl imigracijos varžymo. Pataria gražinti Ruhro geležinkelius Vokietijos kontrolėn. Lenkijos kasyklų darbininkų riaušės. Žemės drebėjimas Anglijoje ir Kalifornijoje. Nicarugoj partizanų kovos. Ispanijoje laukiama diktatūros panaikinimo. Apgulimo tiesos kasyklų laukuose. Prašalina Wilsono vardą.

UŽDARĖ ŠV. TREJYBĖS BAŽNYČIA.

Kaunas, Lietuvoje (nuo mūsų korespondento). Nesiliaujant šventos Trejybės ir Karmelitų bažnyčiose riaušėms likosi šv. Trejybės bažnyčioje paeiliu per tris nedėlius einant. Trukšmams, vyskupi paliepus likosi šv. Trejybės bažnyčioje visos pamaldos, kaip lietuvių taip ir lenkų kalbomis likviduotos, ir tokiu būdu ši bažnyčia liko uždaryta, kol visos dalykas dėl pamaldų kalbos nesutikimybų išspręstas. Nors kaip lietuvių taip ir lenkai kalti už tuos riaušius, vienok lenkai kaltesni, nes jie pradėję su tikais sulaukė provokacija, kad paskui skųstis ant lietuvių Varšavoje.

KRITIKUOJA IMIGRACIJOS VARŽYMO BILIŲ.

Washington, D. C. Illinois valstijos reprezentantas Sabbath smarkiai kritikuoja imigracijos suvaržymo bilį ir tam tikslui senatan įduotą komisijos projektą, padabartinė kvota būtų palikta iki 31 diena Gruodžio 1925 metų, gi per tą laiką komisija surinktų pilnesnes žinias apie Europos tautų gyventojus 1910 ir 1810 metais, Suvienytose Valstijose, nes sulg jo nuomonės, tu metų rinktos statistikos yra nepilnos ir tuomi neteisingos, kad jomis remt Johnsono bilį.

PATARIA GRAŽINT GELEŽINKELIUS.

Paris, Francuzijoje. Paskirta tarkininkų komisija ištyrimui Vokietijos padėties, kurioje pirmininkauja ekspertas Dawes, siulo projektą, kuriuomi pataria Vokietijai gražinti visus Ruhro okupuotame krašte francuzų ir belgų kontroliuojamus geležinkelius, Vokietijos kontrolėn, arba už geležinkelių naudojimą surinktus pinigus perduoti Vokietijos valstybės išdan, kad tuomi privedus prie normos Vokietijos pinigų.

ALYVŲ LAUKAI KRAUSTOSI Į JURES.

Granada, Ispanijoje. Monachil kaimas, apie kurį yra didžiausi alyvų laukai, ilgume 1500 ir platume 500 met-

ry, žymiai slenka į jures su visais sodais, ir tuomi yra kaimui pavojus, kurią dieną atsirast jurėse. Ikišiol dar niekas nesugadinta, kadangi žemė slenka labai lėtai, bet arčiau jurių žemei praskydus, gali ištikti didelė katastrofa. Inžinieriai apžiūrėję visą dalyką, nesurandabudo, kaip pavojų būtų galima prašalinti.

LENKIJOS DARBININKŲ RIAUŠĖS.

Varšava, Lenkijoje. Silezijoje, Dobrowo aplinkėse, kasyklose nustačius 46 valandas savaitinio darbininkams darbo ir sumažinus mokesčius už darbą, darbininkai sukėlė riaušes, kurių prašalinimui iškviestas policininkai, kilo didelės muštynės. Muštynėse du darbininkai užmušta ir 33 pavojingai sužeista. Tarpe sužeistų yra 19 policistų. Iš Varšavos išsiųsta speciališka komisija viso dalyko ištyrimui. Darbininkai pradeda deginti kasyklų triobas.

POPIEŽIUS SULAUŽO TRADICIJAS.

Roma, Italijoje. Balandžio 9 dieną Ryme Kolumbo vyčiai rengia didelę parodą pagerbimui naujų kardinolų, Heyes ir Mudelein. Paroda ties šv. Petro bazilika išeis palaimint popiežius Pijus XI. Tai pirmutinis atsitikimas nuo Rugsėjo 20 dienos 1871 metų, kuomet generalas Cadorna užėmė Rymą ir jį prijungė prie karališkos teritorijos. Tada popiežius Pijus IX pasiskelbė liuosnoriu nelaisviu, ir nuo tada popiežius iš vatikano ne išėjo. Dabartinis popiežius tas tradicijas sulaužo, ir nuo 1871 m. popiežius pirmu kartu pasirodys už vatikano rubežių, nes su kvirinalu padaryta sutartis, ir valdžia vaticanui atiduoda visas jo aplinkes, anais metais generalas Cadorna atimtas ir prijungtas prie imperijos teritorijų.

BULGARIJOJ KONFISKUOJAMA TURTAI.

Sofia, Bulgarijoje. Kasacijos teismas ištyręs bruzdėjimus komunistų darbininkų partijos, atrado, kad visi tie šios partijos bruzdėjimai iki šiol buvo valdžiai pragaištingi, nes veikta dabartinės valdžios nugaravimui. Užtai dabar parlamente priimama

taip vadinamas Realmo aktas, kaip priedas prie apsigynimo įstatymo, sulg kurios komunistų visoks turtas turi būti konfiskuotas, priškaitant jį prie valstybės turto.

RUMUNIJOS ŽYDŲ POGROMAI.

Bukarešt, Rumunijoje. Bukarešte, Černovitzė, Klujė ir Temesvare, kilo žydų pogromai, pirmiausia užpuolant žydus studentus, paskui tas persikėlė į miestų gyventojų tarpą. Visose kovose keliolika žydų užmušta ir kelios dešimtys visai sužeista. Iš krikščionių pusės vienas užmušta ir keli sužeista. Valdžia šiose vietose paskelbė karišką stovį ir užgynė studentams ir mokintojams kur nors keliaut. Visi kaltininkai kareivių areštuojami ir bus perduoti teisimui kariško teismo.

KARIŠKAS STOVIS KASYKLŲ LAUKUOSE.

Frankford, Ky. Čreke ir Bell apskrčiuose paskelbta kariškas stovis iš prieštasties riaušių tarp kasyklų darbininkų, kuomet iš kitur atvykę agitatoriai į Liberty Coal kasyklų distriktą pradėjo kiršinti vietinius kasėjus. Riaušėse žuvo du darbininkai ir keliatas tapo sužeistais. Gubernatoriai pasiuntė dvi divizijas valstijos kariumenės, vedamos generalo Kehoe, kuris abiejuose apskrčiuose paėmė valdžią į savo rankas.

LAUKIA DIKTATūros PANAIKINIMO.

Port Vandres (Franc-Ispanijos rubežius). Pareina žinios, kad netrukus Ispanijoje bus panaikinta priemero Reviero diktatura ir ministrų gabinetas susidarys iš civiliškujų žmonių, išimant karės ir laivyno ministerius. Prima Riviera sutinka iš gabineto pasitraukti, gi buvęs ministeris į Moroką generalas Anido jau rezignavo iš vietos, nes su priemuru negalėjęs susitaikyti dėl kovų su maurais.

PARTIZANŲ KOVA NICARUGOJE.

Managua, Nicarugoj (pietinė Amerika). Artinančės rinkimams, čia partizanai pasidalino į dvi dali: viena stovi už kandidatą į prezidentus buvusį atstovu Su-

vienytose Valstijose generalą Emilliano Chamorą, ir kiti už kitą kandidatą, dr. Carlos Cudara Paso. Tarp vietų ir kitų keliose vietose įvyko kruvinos muštynės, kurios apie dešimtis žmonių žuvo. Valdžia tikisi didesnių kovų, todėl pasiuntė kariumenę iškraustyti iš arsenalų ginklus ir amuniciją, Grandoj, kad priešus sumišimui fanatikai nepasinaudotų valdžios ginklais.

DREBĖJIMAI ANGLIJOJ IR KALIFORNIOJ.

London, Anglijoje. Derbyshire ir Southampton aplinkėse perbėgo žemės drebėjimas, kurį žmonės pajutė labai išsigando. Apie Derbyshire pusėtinai pakratė namus, daugelyje vietų kaminau nuo stogų ir langai iš sienų išbyrėjo. Southamptono aplinkėse drebėjimas buvo smarkesnis, nes sugriauta keliatas triobų, bet žmonių gyvastys nenukenėjo. Suvienytose Valstijose, Kalifornijoje beveik tuomet patim laiku irgi jautėsi žemės drebėjimas prie San Francisco bet nuostolių čia nepadarėta jokių.

TURKIJOS ŽYDAI LIEKASI NELIESTAIS.

Konstatinopol, Turkijoje. Turkijos parlamente priimta svarstymui pasiulymas išvartyti iš Turkijos rubežių vietas svetimtaučius, kaip grekus, armenus ir arabus, užginant jiems apsigyvent arti Mezopotomijos ir Irako rubežių. Gaminant šį pasiulymą, žydai buvo didelėje baimėje, kad ir jiems nepasieitų iš Turkijos išsikraustytys, nes Turkijoje jų yra suvirš 200,000. Pasiulyme vienok dabar pasirodė, kad apie žydus nieko nesakoma.

LENKIJA MOKĖS SUVALST. SKOLĄ.

Varšava, Lenkijoje. Priemeras ir finansų ministeris Grabski lenkų seimui pasiūlyrė, kad Lenkijoje dalykai labai pastaruoju laiku pagerėjo, nes įeigos visomis pusėmis taip pasididino, kad pinigų valstybės išdan prisirinko užtektinai ir todėl galima pradėti atmokėti užrubežines skolas. Jis sako, jog pirmiausia bus atmokėta Suvienytoms Valstijoms, kurioms, dar Wilsonui prezidentaujant, Lenkija prisiskolino \$500,000.

ITALIJOS FACISTAI LAIMEJO RINKIMUS.

Roma, Italijoje. Nuo vieno iki kitam kraštui Italijos, rinkimų dienoje beveik 35% laimėjo facistai, Mussolino šalininkai, ir tokiu būdu dabar Italijoje susidarys facistų parlamentas. Facistams liamėjus, Mussolini liksis vėl priemuru ir tik savo partijos galės but prašalintas reikalui parsijęs. Nors dar žinios pilnai nepaskelbia apie rinkimų pasekmes, tai vienok pilnai tikimasi, kad parlamente facistai gaus 179 vietas.

MEKSIKOJ REVOLIUCIJA VIS DAR "BAIGIAMA".

El Paso, Tex. Nors seniai jau skelbta, kad Meksikos valdžios karė su sukilėliais pabaigta, tačiau ta karė vis dar tik "baigiama". Du šimtai sukilėlių kariumenės Juraeze išmušė iš pozicijų federališką kariumenę, nes sukilėliai buvo pergerai savo pozicijoje apsirūpinę, gi federalistams pritruko maisto ir amunicijos, ir todėl reikėjo pasitraukti.

DIDELI PAVASARIO TVANAI SLOVAKIJOJE.

Praga, Čekijoje. Dėl daugybės sniego iš po žiemos ir daug jo nupuolus pastarose savaitėse, labai užtvino upė Podrož sviatoj Mariji, kuriai iš vagos išsiliejęs, paskandinta visos žemėsniės vietos. Artimi bažnytkaimiai ir miesteliai taip vanedus užlieti, kad apart bažnyčių bokštų viršūnių daugiau nieko iš vandens nesimato. Kariumenė kasa griovius per kalnus, kad vandenį prašalinus.

ALBANIJOS PASKELBTA KARĖS STOVIS.

Tirana, Albanijoje. Du iš Suvienytų Valstijų šiaurinės Amerikos atvykę pirkliai, Robert L. Coleman iš San Francisco ir Coleman iš New York, Santari kalnuose tapo užpulti plėšikų ir ten nužudyti. Suvienytų Valstijų legacijai pasiskundus, Albanijos valdžia paskelbė visoje valstybėje karės stovį ir į kalnus pasiuntė miliciją sugauti plėšikus-žmogžudžius.

MIESTELĖNŲ KARĖ SUKU-KLUX KLANAIS.

Lilly, Pa. Čia speciališku trukių atvažiuosiu. Kukulux Klanų minia susirengė

parodą miestelio gatvėmis. Parodai prasidėjus, kasžinkas nukirpo elektros žiburių vietas ir gatvėse žiburiai užgeso. Klanai to nenusigando ir parodą tęsė pasižibindami kišeninėmis lempukėmis. Vienoj vietoj imta lietvandeniu tiesiok į parodą. Iš klanų kasžinkas sovė, ir kilo muštynės tarp klanų ir miestelio gyventojų. Muštynėse du užmušta ir keliolika sužeista. Areštuota 29 žmonės, kaip muštynės pradėjusieji.

GATVIŲ ŠLAVIKĖS PRA-LAIMEJO.

Paris, Francuzijoje. Pasaulinei kare užsikūrus, kada Francuzijoje visi vyriškiai buvo varomi kariumenėn, prie gatvių šlavimo vietas užėmė moters, kurios ir ikišiol jas šlavė. Bet pastaruoju metu miesto valdžia užsigėidė įtaisyt gatvių šlavimui mašinas. Moters šlavikės pakėlė karštus protestus prieš pasikėsinimą atimti joms duoną. Leidus miesto gyventojams klausimą nubalsuoti, didžiuma balsų gauta už mašinų įtaisymą, ir tokiu būdu moters nuo darbo liekasi pavaromos.

PILGRIMŲ IŠGASTIS ANT DEGANČIO LAIVO.

London, Anglijoje. Raudonose jurėse užsėdė angliškas transporto laivas "Frangestan", kuris apart produktų, į Addah gabenō ir du šimtu pilgrimų. Tarpe keleivių kilo didelė išgastis, ir maudyta, kad visi turės sudėgt, bet ačiu tyram orui, beviliniu telegrafu pasaulius pagelbą, iš artimų priplaukų į laiką atsiskubinę laivai, gaisrą užgesino.

SUĖMĖ JAUNĄ IR DIDELĮ NIEKŠĄ.

Chicopee, Mass. Policija suėmė didelį niekšą, 17 metų amžiaus Stasį Zalewskį, kuris prisipažino prie savo nedoro darbo. Sulg prisipažinimo, kokį jis raštu i-teikė policijos viršininkui, jo tėvų namus kaimynų duk-tė, 14 metų Zofija Kubek, atnešė pieną. Tėvų nėsant namie, jis ją nusitempęs rudsin užpuolė su nemorališku tikslu, o kad užpultoji gynėsi, jis ją primušė lazda, ir paskui sužagęs, susivyniojo ir nunešęs upėj paskandino. Dabar valtimis plaukiojanti policija jiesko nedorėlio aukos lavono.

TIESŲ SAUGOTOJAS IR JŲ MINDZIOTOJAS.

Holyoke, Mass. Jonas T. Moriarty, Chicopee distrikto teisėjas, kuris turi nusistatymą, baust kiekvieną peržengiantį Volstead' aktą, 20 dienoj Kovo tapo čia areštuotas, kuomet važiuo automobilium girtas. Teisme jis likosi išteisintas, bet apyribės prokurorui apeliavus, dabar teisme likosi nubautas \$125 ir nustojimū automobiliaus laido. Mat galima kitus verst prie tiesų pildymo, gi pačiam galima tas tiesas mindžiot.

PIRMA DIENA BALANDŽIO IŠKIETO ŠPOSA.

New York, N. Y. Pirmą dieną Balandžio nuo senų laikų skaitoma kvailinimo diena. Ikišiol to papročio laikėsi tik žmonės, bet šiuosmet tą dieną ir pati gamta kvailinimo rolę sulėšė, nes tą dieną nupuolė daugybė sniego, kurio sumalkinimas miestui kainavo \$250,000. Prie to vienas žmogus žuvo ir šeši liko skaudžiai sužeistais. Lyg tyčia, po tai diena oras pasiblaivė ir užstojo pavasario šilumos.

LATVIJA TURI DAUG DARBO.

Ryga, Latvijoje. Buvusioje Rusijos laivų dirbykloj niekad nėra pirmaia buvę tiek daug darbo prie laivų statymo kiek dabar yra. Dirbama pilna jėga, stantant medinius laivus, nes medis Latvijoje pigiausiai kainuoja negu kur nors kitur Baltiko valstybėse. Latvija ikišiol turi pasidirbusi 20 pirklybos laivų, 62 lengvus garu varomus ir devynis motorinius, kelionei negiliuose vandeniuose.

DIDELI TVANAI MASS. VALSTIJOJE.

Gardner, Mass. Visame Worcesterio apskrityje dėl umo lytaus, patvino upės ir tvenkiniai, kurių vandenams patvinus, susidemoralizavo geležinkelių kelionės, užsudarė mokyklos, sustojo daugelis fabriku, vietomis vanduo išgriovė telefonų ir telegrafų stulpus, kitur užgeso elektros žiburiai, ir kitaip pridirbta nuostolių už daug šimtų tukstančių doliarų. Užtvininimuose, kiek ikišiol žinoma, prigėrė keltatės žmonių.

Žinios iš Lietuvos

Baus už neleidimą vaikų mokyklon.

Klaipėda. Sulyg naujai priimtų tiesų, Klaipėdos krašte bus baudžiami visi tėvai, kurie neeis mokyklon savo vaikus, jei negalės prirodyti aiškios to išsisteisimui priežasties. Baudos skiriama nuo 10 iki 15 centų už kiekvieną atsitikimą.

Vaišinas Latvijos degtine.

Zidikai. Čia pat Latvijos rubežius. Seniaus Zidikuose buvo kelios karčiamos, bet dabar jas valdžia uždarė. Kaikas tikėjo, kad žmonės liausis gėrė, bet dalykai dedasi kitaip: žmonės susidarė buriais važiuoja Latvijon ir ten geria kiek į juos telpa, apart to dar eina per rubežį ir degtinės kontrabanda.

Vėlyvas pavasaris.

Kaunas, 19 Kovo, 1924 m. Nors sulyg kalendoriaus jau reiktų but pavasariui, vieno ikišiol Lietuvoj vis dar laikosi tikra žiema. Beveik kas dien lėtai sniegti, o naktimis stipriai šala, kad iš nakties buna apšalę langai, tarsi per Tris Karalius.

Kaunietis.

Pastatė paminklą.

Vilkaviškis. Čia tapo iškilmingai atidengtas Lietuvos nepriklausomybės akmeninis paminklas. Paminklas atidengta Vasario 16 dienoj. Iškilnėse dalyvavo visa vietinė inteligentija ir kariūmenė. Buvo kviestas ir valstybės prezidentas Stulginkis, bet ne atvyko. Iš Kauno atvyko tik apšvietos ministeris. Pralotas Dabrila paminklą pirmiausia pašventinę pasakė pamokslą, pirmiau miesto burgomistrų perskaičius tam tikrą paminklo nudengimo deklaraciją. Paskui sekė visa eilė prakalbų iš kariūmenės šaudymas į orą.

Latvis nušovė lietuvį.

Onuškis, Rokiškio apskr. Stasis Juodka, iš Ilaikių valsčiaus, slapta perėjęs Latvijos rubežių ties Juodkaičiais, susitiko 2 Latvijos policistų, kuriem jį susilaukus, besikalbant umai iš vieno policisto kišenius iššovė revolveris, ir šuvis perėjo Juodkai pilvą. Nelaimingas ant vietos numirė. Policistas sako, kad jam beuipinėjant revolverį kišeniuje, netyčia pirštas paspaudė revolverio gaidį, ir šuvis nusikynė savo auką.

"Panelė" vogė laiškus.

Kuršėnai. Iš nakties at-rasta Bortkevičienės šulinyje primesta daug laišku. Duota žinia policijai, kuri atvykusi išsisiėmė laiškus ir persitikrino visus esant atplėštais. Laiškai visi buvo siųsti iš Amerikos, į Luokės pačtą. Prasadėjo tyrinėjimai, ir pasisekė nužūrēt pačte dirbančią "panelę" Gabrėniene, kuri tuojaus tapo suminta. Tardant ją, ji prisipažino, kad ji laiškus vogė ir draskydama juose įsiekėjo pinigų, kurių, sako, siektiek vis rasdavo, ir sunaudo-

jo savo reikalams. Ji laikoma kalėjime toliausiems tardymams.

Evangelikai reikalauja knygų.

Biržai. Evangelikų bažnyčios klebonas Viederis pareikalavo iš tikybų ministerijos leist jam vest pas save metrikų knygas visų krikštų, šliubų ir mirimų, kaip tokios knygos yra vedamos katalikų bažnyčių kancelarijose, bet ministerijoj nieko nelaimėjo. Dabar kunigas Viederis krepšė su skundu į Šiaulių apygardos teismą, reikalaujamas jo reikalavimą pripažinti teisingu. Kunigas Viederis remiasi Lietuvos konstitucija, kuri gvarantuoja visiems išpažintojams, be skirtumo, laisvę, ir leidžia savo rekordų vedimą.

Pabėgo kunigas.

Baisogala. Pastaruoju laiku Lietuvoj labai įsigalėjo visokios vagystės, suktybės ir apgavimai, kokių prieš karę musų krašte kurkas mažiau buvo. Dabar tik ir girdėt: tai apsigovė koks viršininkas, be žinios prapuolė, tai padirbtai netikrais dokumentais išėmė iš bankos pinigus ir t.t.p.

Tokiais nešvariais darbais be paprastųjų visokių profesionalų ikišiol jau spėjo pasižymēt ne vienas ir dvasiškių. Neminint gar-saus Purickio ir kitų kunigų, prieš praėjusias Kalėdas nežinia kur dingo Baisogalos kamendorius, apie 30 metų kunigas Prancuzevičius.

Minėtasis kunigėlis buvo daugiau užsiėmęs netiek dušių ganymu, kiek gešeftiška pramone, kuri ir privėdė kunigėlį prie tokio likimo. Nežiurint į tai, kad kunigas prie pramonės turėjo didelį palinkimą ir toje srityje gerai darbavosi (piko iš žmonių grūdus, išrašinėjo trąšas) bet, kadangi pramonin-kaut jam nesisekė, ir vietoje tikėto pelno, kaip girdėt, susilaukė bankruto, todėl viską metęs ryžosi pasprukt. Matydamas, kad jo dalykai nesitaisto, ir nerasdamas kitotokio išėjimo, išviliojė 12,000 litų iš dvarponio Komaro, 100 doliarų iš vieno amerikiečio ir dar kitų mažesnes sumas, netikėtai iš nakties kasžinkur dingo, ikišiol apie jį negirdėt jokių žinių. Prastos XX amžiaus naujienos.

Tautietis.

Lietuvos bolševikai.

Kaunas. Nežiurint to, kad kaip žinia, Rusijoj bolševikai paėmę į savo rankas valdžią, sugriovė šalies pramonę, saurdė ukį, panaikino spaudos, žodžio ir kitas laisves ir vietoje pažadėtų begalinių gerumų (keliaropiai padidino žmonių skurdą, vieno ir Lietuvoj, nors ir nedaug, bet visgi turi savo pasekėjų ir pačių lietuvių tarpe. Kas gerai pažįsta bolševikus, jų siekius ir vartojamas metodus, tiems yra labai aišku, kad blaivai protaujantieji ir doresni žmonės pritarit bolševikams ir paklausyt jų sektai joku

budu negali. Bolševikams gali pritarit pirmoje eilėje tik morališkai sugedusis galvalas t.y. tie žmonės, kurie įsigalėjus bolševikams tikisi užimt komisarų ir kitokių valdininkų vietas, ir antroje eilėje, tie žmonės, kurie virtus bolševkų valdžiai, tikisi prisiplėšt svetimo turto, ir galop toki, kurie apie bolševikus neturi jokio supratimo ir akiai tiki jų garsiems žadėjimams.

Kiek tenka patirt, Lietuvos bolševikuojantis gaivalas susideda daugiausia iš miesteliuose ir kaimuose gyvenančių girtuoklių—darbininkų, dvarų ordinarėkų ir miestuose iš fabriku darbininkų.

Kaune kiek teko patirt, nemažai yra bolševikų geležinkelų dirbtuvėse ir garvežių stotyse. Kad garvežių stotyse yra nemažai bolševikų, tai liudija tas faktas, kad Lenino laidotuvių dienoje vandentraukyje (vodokačkoje) buvo iškėlę raudoną vėliavą, o šiomis dienomis buvo išmėtyta bolševikų proklamacijos, kuriose tarp kitų nusiskundimų ir kursty-mų, stoties viršininkui, inžinieriui p. Š. grasinama, kad jį išvešią "ant tačkos".

Gyvenęs bolševikijoj.

Lenkų-lietuvių kova dėl kalbos tiesų bažnyčioje.

Kaunas. Susidariusi tulų karštuolių lietuvių grupą ryžosi apvalyt bažnyčias nuo lenkiškos kalbos. Kovotojų už bažnyčios sulietuvinimą grupoje daugiausia dalyvauja jaunimas, kurio tarpe randasi mokinių ir studentų.

Kovojantieji už kalbos tiesas Kauno bažnyčiose lietuviškai norėtu, kad lenkų kalbą būtų skiriama tik nuo ryto iki 9—10 valandai, o lenkai apie tai nenori nė girdēt ir yra pasiryžę nenusileist, ir dėlto bažnyčiose vieni ir antri kelia triukšmus.

Už kalbos tiesas kova prasidėjo Karmelitų bažnyčioje, o iš ten persikėlė į šv. Trejybės parapijos bažnyčią. Trejybės bažnyčioje buvo didelės riaušės jau tris šventadienius—17, 24 Vasario ir 9 Kovo—daėję net iki peštynių. Lietuviai savo užmany-mui negavę pritarimo iš dvasiškių, norėdami pri-vest lenkus nusileist jų reikalavimui, neleidžia lenkiškai giedot ir saktų pamokslus. Gi lenkai visomis išgalėmis ir net vartojimų prievartos, stengiasi lietuviams nepasiduot. 24 Vasario tulas lenkuojantis bažnyčioje grasino lietuviams net revolveriu, pas kitą rasta peilis, o 9 Kovo lietuviams ėmus giedot, kad sutruk-džius kunigui saktų lenkišką pamokslą, lenkas spjovė lietuviui į veidą ir toks jų elgėsis iššaukė didelį pasipiktinimą ir privėdė prie peštynių.

Dėl tokių negeistinių įvykių Kaune dabar girdėtis visokių, butų ir nebutų kalbų, ir sprendimų; lietuviai kaltina lenkus, lenkai lietuvius, bet bešališkai į tą dalyką žiurint, rodosi, kad kaltybės yra ir vienu ir antru.

Lenkai, kaip girdėt, renka parašus skundu į pas popie-zių. **Kauno lietuvis.**

Iš laikraščiu.

PUBLIKA IR PAŠTO-TELEGRAFO TARNAI.

Rodosi nė vienoj vietoj publika neselgia taip "laisvai", o kai kada ir ypatingai "drašiai, kaip pašto įstaigose. Ir keistas dalykas: išdinešė bei bankose, policijos, savivaldybių ir kt. įstaigose ta pati publika mandagi, korektinga, eilės laukia kantariai, nesikoliodama ir nespaudidama ant grindų. Koks kontrastas!

Jeikime dabar pašto įstaigon. Nenėromis metasi į akis grynai prekyvietės apytovų vaizdas: garsus pašalinis pasikalbėjimas, koliojimas dėl eilės, šurkštus ginčas su valdininkais, "panelių" su "kavaliariais" šaipymasis, tabako dumų kamuoliai, trunkamas durimis. Apsižvelgi aplink: visur prispaudyta, priteršta, ant grindų popirosų galai, degtukai, o atsilankusieji klientai—su kepurėmis ant galvos ir popirosais dantyse. O publikos apsiėjimas su valdininkais? Štai jis:

—Ženkla! — paaugštintu tonu meta kokis nors "džen-telmenas". Valdininkas nu-stebęs klausia:

—Tamistai, kokį?—visokių juk yra.

—Man ne, visokių, bet laiškui, už 25 centus.

—Taip tamista ir saky-tum.

—Prašau be pamokinimų, be tamistos žinau. Valdininkas tylėdamas duoda pašto ženklą. Pajaus dialogas labai dažnai kartoja.

Kitame langelyje, pilnoje to žodžio prasmėje meta pa-nosėn pakvietimus; papra-bai butų skiriama tik nuo ryto iki 9—10 valandai, o lenkai apie tai nenori nė girdēt ir yra pasiryžę nenusileist, ir dėlto bažnyčiose vieni ir antri kelia triukšmus.

Stebėtina, kad daugiausia nemadagumo parodo inte-rasantai—"inteligentai", kuriems, regisi tai neturėtų visai pritikt! Atsiranda net tokių "augštų ponų", kurie nė kiek nesidrovi atkakliai reikalaut, kad pašto valdininkas užlipintų jiems ant laiškų ir ženklus. Suprantama, neiškesdamas tokio pažeminimo, valdininkas pa-aiškines, kad tai yra paties interesanto pareiga, priduria: "Ženkla! lipint valdiškų liežiuvių etato mėš neturim". Ir ką manot? Žinoma, valdininkas pateks į laikraštį...

Štai dar pavyzdys: Atvyksta įstaigon pinigų gaut y-pata, kurios ypata valdininkui visai nežinoma; jam aiškinama, jog reikalinga yra paliudyt ypata, arba suteikt tinkamas dokumentas. Pilielis karščiuojasi, visa vadi-na kvailybe—girdi, pas jus Maskvos bolševikų tvarka; jį, kaipo buvusį komendantą, visas miestas pažįstas; joki išrodymai bei įtikinimai negelbsti... Sugriebeš pakvieti-mus, išbėga per duris. Girdi, aš žinau, kas padaryt...

Ir štai neužilgo gauname skaityt viename laikraštyje neva pašto tarnai šurkščiai elgiąs su publika ir tt. ir tt. O kiek nupelnutų išmetinėjimų tenka išklaustyt nuo

nerviškų "ponučių"! Ir pašto teisyklės esą kvailos, ir vyriausybe neprotinga, ir, apskritai, visas paštas blogas...

Tad kyla klausimas, kodėl taip paniekinančiai ir įžuliai atsinešama į paštą ir jo tarnus? Rodosi, kad šis nenormališumkas apsiereiškia tame, kad publika žino, jog jai už savo šurkštų elgėsi atsakyt nereikia, nes "Ne publika paštui, o paštas publi-kai".

Ir tai iš tikrųjų taip yra. Pašto valdininkas su kunu ir siela atiduotas publikos instinktų valdžion, vel-tui laukia apgynimo. — L. Žinios.

J. Vaičkaus Dramos Teatras Daro savo atidarymą.

Mūsų kasdieninis, pilkas gyvenimas slenka įprasta jam vaga—nieko nekeisdama, nieko, rodosi, naujo neatnešdamas.

Užsiėmę savo kasdieniniu darbu ir gyvenimo rūpesniais skurstame ir tiek. Rodosi, tame ir visa prasmė gyvenime. Bet ne. Ateina valandos, kada darbas paliauja mus varginęs, leidžia atsiliept. Poilsio trokšdami įsiekome jo, bet nevisada sutandame, nes kartais klystame, manydami jį rast vien fiziškame poilsyje. Žmogus susideda ne vien iš kūno, bet ir sielos. Kad duot poilsį visam žmogaus organizmui, reikia suteikt poilsio, arba peno ir sielai. Sielos ir karto kuno poilsio vieta yra teatras, kurio mėš kol-kas neturime. Teatro reikalingumas didelis. Teatras duodamas mums peną sielai, kartu apsaugos ir mūsų jaunuomenę nuo išautėjimo. Teatras prilgysta gerai bažnyčiai ir mokyklai. Amerikos teatruose to nepasiekiamo, tad reikia galvot apie savo tautišką teatrą. Tiesa, buvo daromi mėginimai pp. Anđelo ir Vitkausko, bet jie nepavyko ir tam buvo rimtos priežastys. Likome su svajonėmis, bet musų svajonės jau kunijasi. Jau daugiau kai du mėnesiai atvykęs iš Lietuvos dramos tėvas J. Vaičkus nurodė tikslą atvykimo. Teko patirt ir iš pasikalbėjimų, kad rimtai manoma dirbt ir prie meno siekt. Musų gyvenimo spragą ėmėsi užkimšt menininkas J. Vaiškus, jam pagelbon stoji artistas J. Dikinis. Neilgas darbo laikotarpis jau žada suteikt mums savo vaismus. Sužinota, kad po Velykų, Balandžio 26 dieną J. Vaičkaus Dramos teatras pradeda vaidinimą. Teatro repertuaras žada but rimtas ir įdomus. Atidarymo spektakly vaidins Lietuvos dramos Teatro artistės, kurios Velykoms laivu "Pres. Harding" pribuna į N. Yorką. Vaidinimai įvyks viename iš didžiausių ir gražiausių teatrų Brooklyne, Kismet Temple, 92 Herkimer St. Salėje telpa apie 3,000 žmonių. Teatro atidarymas žada at-sibut su tam tikromis iškilnėmis ir apvaikščiojimu.

Meno rumai, kuriasi ir netrukus ant jų suplėvėsuos musų meno vėliava! Nenuilstantis darbas ir pasišventimas musų meno kurėjo,

dramos tėvo Vaičkaus ir jo padėjėjo artisto Dikinio, leidžia mums žiurēt į šviesią teatro ateitį. Geriausias jiems užmokėsnis, tai meno

laimėjimas ir musų atsilankymas į tas nepaprastas iškilnes.

Tad ruoškimėsi į meno šventę! **Korespondentas.**

Visai kukniai šviesa. Visi duoda idēt. Idėjimas tik \$4.89.

Visoki kontraktai apskaitliuoti už dyką. Meldžiam kreiptis pas

CENTRAL ELECTRICAL SUPPLY CO.,
Worcester, Mass.

28—30 Church St.,

Šita puiki lempa žilos arba rudos spalvos, su stiklais. Kaina 'su idėjimu \$12.00.

PER gentkartes, tūkstančiai Amerikos motinų vartojo Borden's Eagle Pieną savo kūdikių bonkutėse

Delto
kad Eagle Pienas buvo rekomenduotas joms daktarų kaip vienatinis paveldėjas motinos pieno.

Motinos
rado, kad Eagle Pienas susideda tik iš šviežiausio ir gryniausio puikaus pieno ir gryniausio cukraus

Ir Kad
Eagle Pienas suteikia jų kūdikiams pilną maistingumą, kuris neapsunkina jų opių viduriukų ir yra lengvai suvirškomas.

Je
norite dykai pamokini-mų jūsų kalboje kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu ir padaryti jį stipriu ir sveiku, išpildykite šią kuponą ir prisijuskite mums.

KUPONAS
Pažymėkit katrą Literatūrą Norit

Penėjimo Instrukcijos	Valgiai Vaikams	Kūdikų Knyga No. 1.
Vardas _____	Adresas _____	(Lithuanian)

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING NEW YORK

BORDEN'S EAGLE BRAND
Trade Mark of The Borden Company
EAGLE BRAND
Which their Preserved Milk will bear the most rigorous tests and for additional information in any position, each label will show the signature of Gail Borden
THE BORDEN COMPANY NEW YORK U.S.A.

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly published every Thursday

by
M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas per

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaičiuojama nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš sugūta.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

ATEIVYSTES VARŽYMAS IR KĄ TAS GALI REIKŠT.

Imigracijos suvaržymo projektas iš komisijos perėjo jau į senatą, ir tikimasi ten busiant didelių ir karštų ginčų už patį projektą. Kinčytis rengiamasi netiek už kvotos sumažinimą iki anuro nuošimio, kiek už nuošimio priskaitymą Suvienuytose Valstijose gyvenusioms tautos 1810 ir 1910 metuose, kuriuose rinkta valdiški surašai šalies gyventojų, paskirstant kiekvieną tautą skyriumi. Pats projektas siūlo atieivių kvotai imt antrą nuošimtį sulgy 1910 metų surašo, parodančio kiek tuose metuose kurių tautų gyveno Suvienuytose valstijose, bet yra tam pasipriešinimų. Ypačingai žydai savo protestais nori prirodyti, kad tokis kvotos priėmimas sulgy 1910 metų surašui labai atsilieptų ant šiaurės Europos atieivystės. Kadangi žydai kongrese ir senate turi pritarėjų, todėl reikia tikėtis, kad jų pusę palaikančiųjų atsiras keliatas.

Mississippi valstijos senatorius Harrison pirmutinis pradėjo nurodinėti projekto netikumą ir jo nuomone reiktų kvotą skaičiuoti sulgy 1810 metų gyventojų surašo. Jo priešai aiškina, kad kvota sulgy 1910 metų labai suvaržytų atieivystę iš pietinės Europos, kadangi pirmesniuose metuose iš tos dalies Europos buvo kurkas mažesnė atieivystė negu vėliau, ir todėl priėmimas kvotos 2% sulgy 1910 metų surašo, apsunkintų tik pietinę Europą.

Tokia kvota siūloma tik išimtinai europiečių atieivystei. Aziatų šis projektas visai neliečia, jie čia yra išimtinai. Meksikos atieivystei bus dar kitas projektas pagamintas, kad meksikonų atieivystė būtų visokiais būdais apsunkinta, nes meksikonai, kaip neramūs budo žmonės visai nepageidaujami. Su meksikonais manoma apsupinti ir italus, kurie irgi mažiau pageidaujami negu šiaurinės Europos atieiviai.

O kas lieka lietuvių atieivystei prie vienos ir kitos kvotos, nežiurint prie kurių metų surašo ji bus priskaityta? Labai mažai. 1810 metuose lietuvių Suvienuytose valstijose buvo nežinoni, jei bent kur tirtose kolonijose, ir tai tik mokyklų cen-

sas jie buvo lietuviams užrašomi. Jei lietuvių kvota būtų priskaitoma prie 1810 metų, lietuvių atieivystė beveik ir visai užsidarytų, nes tais laikais lietuvių censuose buvo surašomi lenkais, rusais, ir kiti vokiečiais (vokiečiais visuomet užsirašydavo Mažosios Lietuvos atieiviai).

Jei kvota bus skaitoma sulgy 1910 metų surašo, lietuvių čia kiek daugiau laimės, bet vistiek laimėtų gan mažai. Tų metų cenzus nesurašė nė pusė čia gyvenusių lietuvių, nors surašų blankose jiems ir rubrikos atskiros buvo paruoštos, tai vienok lietuvių dar nepripažė save skaitytis tokiais, žymioje dalyje dar itada save užrašė kitokiais; lietuviams užsirašė tik šviesesni žmonės, kiti "po senovei" likosi rusais ir lenkais. Iš kitos pusės, pasitaikė ir tokie enumeratoriai, kurie ir tyčia pasitaravo, lietuvius sukimšdami į svetimų lietuviams rubrikas, ir tokiu būdu lietuvių skaitlius sumazino.

Nors dar nežinia kaip per senatą tas visas dalykas peis, kurių metų surašas laimės, tai vienok vėliausiųjų surašas lietuviams duotų daugiau negu surašas iš pirmesniųjų metų. Jei dalykas eitųsi apie patį atieivių nuošimtį, tai būtų kitas dalykas, būtų galima pageidauti, kad daugiau lietuvių galėtų atkeliauti. Bet čia einasi ne apie patį atieivių skaitlių, tik apie skaitlių lietuvių, gyvenusių Suvienuytose Valstijose vienuose ar antruose surašų metuose. Tad žinant, kad 1810 metų surašuose lietuvių kaip ir nebūvo, lietuvių nedaug bus nuskrastiauti ir priimant kvotą 1910 metų suraše nurodyto čia lietuvių gyvenusių skaitliaus nuošimtį.

Abelnai į lietuvių atieivystę žiurint, kad ir nemalonu, visgi reiktų pasakyti, kad Lietuvos išeivystei kaip nors susisvaržius, nebūtų ir blogiausia, nes žmoneliai turėtų progą kiek apmirsti sąsijones apie aukso kalnus svietur, ir imtis darbštumo namie. Buvo laikai, kada svetimų priespaudos verčiamai turėjo keliauti svietur, škot gyvenimo. Šiadien kita gadyne, nes Lietuvai likus nepriklausoma nuo svetimu-

jų, lietuvių privalo ne bėgioti laimnių jieskot (kurių niekas nebarsto), bet kurti gyvenimą namie. Rods, gyvenimas nelengvas, skurdo daug. Bet nereikia tikėtis, kad kitur skurdo ir vargo nėra.

Kuomet Lietuvoje traukia apsigyvent latviai, vokiečiai, lenkai, rusai ir kiti, tai visgi ženklas, kad ten skurdas dar nėra taip didelis. Kuomet svetimtaučiai Lietuvoje kuriasi pramonės, tai dar nereikia, kad lietuviams jau namie vietos nėra, kad dėlto reiktų iš vakaro važiuoti pas konsulus ir vargti niekam neliepiant, kad tik patekt pas konsulus, pirmiau už kitus. Daugiau žmonės Lietuvoje vargsta tik dėl savo nesupratimo, tik dėl savo lengvatikystės, kad svietur tik laimė jų laukia, ir todėl reikia iš namų kuogrečiau bėgt.

Nejaugi tai verta?

Gegužio mėnesio pradžioje įvyks A.L.T.S. suvažiavimas, su kuriuo įvyks ir "Sandaros" redakcijoj permainos, nes ikišiol redaktorium buvęs Šliakis pasitraukia ir vasarą keliaus į Lietuvą. Jo vieton bus skirtas kas nors kitas, ir tam apšvietos komisija, kiek girdėjome, turi keliatą kandidatų, iš kurių suvažiavė delegatai išrinkti vieną, kurį nužiūrės tinkamiausių, sulgy apšvietos komisijos rekomendacijų, jei tos rekomendacijos bus užtektinai tvirtos ir įrodančios kandidatų kompetentiškumą. Tai yra nuo seniai priimta forma ir tokios formos visuomet laikomasi. Bet nevisi taip mano. Skaitome viename mūsų laikraščiu apie patį dalyką pačios redakcijos įžangoje, kur visai ne atsižvelgiama į priimtas formas, neigi į apšvietos komisijos gale, ir vieton to visko viešai peršama kandidata "jauną laikraštinišką, baigiantį aptiekiaus mokslą Valparaiso universitete..."

Nejaugi verta tokios viešos piršlybos skaičiuoti savo vietoje? Rodosi, kad ne. Pirmiausia, jos yra ne savo vietoje, nes jei ir būtų reikalingas tokias piršlybas pavaratot, tai—į apšvietos komisiją su jomis, o ne į laikraščiu skaitytojus, kurių didžiama visai ir nežino ką reiškia redakcija ir jai rodomas raštinkėlis. Tokios ne vietoje piršlybos daug dalykų pagadina, nes jos žmones pratina nesiskaityt su įstaišuose lietuvių kaip ir nebūvo, lietuvių nedaug bus nuskrastiauti ir priimant kvotą 1910 metų suraše nurodyto čia lietuvių gyvenusių skaitliaus nuošimtį.

Kaslink paties peršamo kandidato mes pasivelsime irgi tart kelis žodžius. "Sandara" redaktorium reikalingas žmogus su kitokiomis rekomendacijomis; čia reikalingas žmogus kiek pribrėndęs, nusimanantis apie vairo valdymą. Aptiekorystės mokslas čia yra zero, nes aptiekystė reikalinga - kam kitam, ne minių vadovavimui. Tai vietai reikalingas žmogus, kuris supranta laikraštiniškystės užduotis, kuris prityręs politikoje ir apsi-

žinęs su vietinių gyvenimu, ne jaunas vyrukas, tik uipais vaduojantis savo principus. Mēs atmename ką tokį vyruką gyvenimė reiškią, dargi Valparaisė išauklėti. Tokių vyrukų Valparaisas savo laikų yra davęs porai lietuviškų laikraščiu, ir kokios pasekmės to buvo? Vienas nė metų ne išbuvęs turėjo but prašalintas, kitas ir be to pasitraukė, net ir sudie leidėjams nepasakęs. Iš upu besivaduojančių vyrukų, suprantama, ir negalima ko daugiau tikėtis. Ne minime vardus tų nevykusių Valparaiso auklėtinų, nes jų vardai tame nieko nekalti, tik imame faktą iš atsitikimų, kaip pavyzdį, ir ne abejojame, kad tas pats gali atsitikt ir su dabar peršamuoju.

Nors peršamasis kandidatas ir vadinamas "jaunu laikraštiniu", tačiau praktikoje yra kitaip, nes tas vyrukas laikraštiniu nėra joku, ir laikraštijai jis yra de facto svetimas. Negali prie laikraštiniškystės turėt pretensijas žmonės, kurie nepažįsta laikraštiniškystės reikalavimų nė jos devizų. O kaip tai pažišta peršamasis kandidatas, mēs sprendžiame iš laikraščiuose tilpusių jo raštelių ("Sandaroj", "Artojuje" ir kitur). Perrašymas kokios pasakaitės ar išsvajojimas fantazijos apie glamonėjimąsi su kale sausuose lapuose rudenio metu, laikraštiniškystei yra tikras apsurdu. O minimasis kandidatas laikraštijoje daugiau nieku ir ne atsižymėjo. Sažoma, kad jis net knygu prirašęs. Nežinome apie tai, bet jei ir taip būtų, tai visgi to ne užtenka.

Teko girdėt kalbant pašaliai, kad manoma "Sandarai" jieskot redaktoriaus tarpe šiltų imigrantų, atvykusių neseniai iš Lietuvos, arba tokių jieskot net ir pačioje Lietuvoje. Jei tas yra tiesa, tame irgi nesimatytų senso. Šiltieji atieiviai kaip tik gali but Amerikos lietuvių laikraščiams bergždi jau vien todėl, kad jie netik laikraštijoje, bet ir pačiame gyvenime turi but skaitomi žali, be mažiausio prityrimo. Tą liudija trumpoj praeityje išbandyta praktika, kad toki žaliukai taip ir tempia dalyką mums, išeiviams, nežinoma ir nesuprantamais tūkais, prie musų gyvenimo nepritaikintais, ir pritaikintais but negalimais. Poezija, feljetinai, pasakos ir kas panašaus, tai viena ir kas pas mus yra net perdidelės armijos ignorantų.

Kaslink paties peršamo kandidato mes pasivelsime irgi tart kelis žodžius. "Sandara" redaktorium reikalingas žmogus su kitokiomis rekomendacijomis; čia reikalingas žmogus kiek pribrėndęs, nusimanantis apie vairo valdymą. Aptiekorystės mokslas čia yra zero, nes aptiekystė reikalinga - kam kitam, ne minių vadovavimui. Tai vietai reikalingas žmogus, kuris supranta laikraštiniškystės užduotis, kuris prityręs politikoje ir apsi-

Naujas skandalas.

Skandalų šiais pastarais laikais pilnas pasaulis, ir visoki plauko, ir taip jų daug, kad vieną nespėjus užbaigt, gema dešimtimis kiti, nauji, ir vis nepagirtini. Tik vienoje Suvienuytose Valstijose tų skandalų tyrinėjimui peršiuos bėgančius metus valstiebei kainuos bene šiašias dešimtis milijonų doliarų, tik tam, kad patyrus nuodugnai kas juos pasodino, augino ir vaisius suvalė. Suktybės, vagystos, papirkimai ir kitokios šelmystos čia prieš kelioliką metų buvo visai nežinomos, šiadien jos dienos šviesoj klesti visame savo pilnume. Valdžia griežėsi jų išrovimo, bet ar pasiseks išravinēt taip, kad jų neliktų, labai abejotina, kadangi tai hydra, kuriai nukirtus vieną galvą, tos vieton atauga kelios. Mat žmonės jau tiek ištvirko, kad įstatymai jiems liekasi tik dekoracija papuošalui svečiuose, namie jie nereikalingi.

Nekalbant jau iškilusių skandalų federališkoje valdžioje, toki skandalai dygta kapomis miestuose, apskričiuose, valstijose ir jų istaigose, taip smarkiai, kad apie sulaikymą jų dygino jau ne parsieina niekam ir galvot, užtenka tik pasistebėjimų ir jei ne bus surasta budas pakeist įstatymų ir baudos priemonių, kol kaltininkams baudos bus skiriamos ne aiškios, leidžiant prasikalteliams pasirinkti kokios jiems patinka, reikia labai abejot, kad kas gero išieitų iš visų tyrinėjimų, visų grumojimų teismais, kas akivaizdoje šiadienių sukčių yra tik grumojimas nykščiu čebate. Jei ir toliaus bus naudojama baudų sistema "užsimokėt arba pasėdēt" kalėjime, jei tokios baudos nebus pakeistos griežtų ir nemainomu teismo pasmerkimu ir bus leista išsisteisint "beprotystėmis" ir išsipirkt pinigais, nebus galima lauktų visų nedorybių išnaikinimo, netik ant visados, bet ir šiai dienai.

Apart visų skandalų valdininkų ir jiems artimų ypatų tarpe, mēs kasdien randame laikraščiuose žinias, pažymincias, kad paprastuose ligonbučiuose dingsta ligoniai—ot, dingsta kasžinkur, ir galas juos, girdi, žino, kur jie pasideda; kaiku rie po tulam laikui patys sugrišta, kitus kas netyčia kur suranda, o kiti ir dingsta kaip akmuo vandenyje. Čia jau būtų galima prikišt tokių ligonbučiu vedėjams netikumą ir apsilėidimą, tvarkos neturėjimą. Kasgi matė, kad sergantis žmogus, priežiuroje esantis, uždarytas, imtų ir dingtų nežinia kur. Aiškūs dalykas, kad čia ligoniai turi but palikti savo pačių likimui, jeigu niekas nemato ir niekas nežino kada ir kur jie gali dingt.

Bet didžiausias ir naujasis skandalas tai New Yorko valstijos užlaikomoje bepročių prieglaudoje Letchworth Village Home. Tokioje ir panašiose istaigose, toki nelaimingi ligoniai, kaip bepročiai, kurie turėtų but saugojami kaip sava akis, pasirodo, kad ir jie palieka-

mi tik paprastai "Dievo valiai" ir lai sau žinosi.

Ir niekas nebūtų žinojęs apie tokį istaigos prižiurėtojų apsilėidimą, netikumą, jei nebūtų prireikę pinigų, kurių pasiryžo pareikalaut tos prieglaudos vedėja daktarė A. W. Hochfelder. Ji atsiuntė prašymą gubernatoriui Smith, reikalaujama parupint tulas sumas pinigų užvedimui tyrinėjimų kodėl iš prieglaudos dingsta beprotis merginos..... Per pastaruosius du metu iš prieglaudos dingo 11 merginų, kurių ikišiol tik vienos atrasta skeletas ant Cheescock kalno.

Ir mat. Jau du metai kaip ligoniai ten nežinia kur dingsta, o valdžia apie tai sužinojo tik tada, kada istaigos vedėjai prireikė pinigų. Ikišiol ligonės kad dingdavo, tai buvo tuščiajų, tik dabar, "prie progos" apie tai prisiminta gubernatoriui, nes kito tokio išėjimo nebuvo, kadangi gubernatorių Smith pradėjo atydziai žiurēt kam valstijos duodami pinigai yra sunaudojami.

Tai yra naujasis skandalas, parodantis, kaip nelaimingi žmonės statomi daug didesnin pavojin negu kelionėj per submarinai užtaškuotą zoną. Ir dar kas stebėtinesnio, tai, kad iš prieglaudos dingsta vis tik jaunos ir gražesnės išvaizdos merginos, ir dingsta taip kaip akmuo vandenyje. Sako yra nuožūra, ant institucijos nurogo, bet tai tik pasaka, kuri negali išteisint apsilėidimą institucijos augstesniųjų autoritetų, kurių atsakomybėn pavedama nelaimingų žmonių gyvybė.

Geri uždariai.

Žmonės stebisi matydami kitus, tik iš drabužio ir unaruo savo besiskiriančius savo sanbrolius, kaip šie beveik nieko neveikdami gyvena kaip monarkos, pirmaeiluose viešbučiuose, vadinėjasi pirmos klesos vamiu bile kaip pavalgė. Ir verta stebėtis tiems, kurie nuo ryto iki vakarui fabrikuose fizišku darbu pelnosau kasdieninę duoną, ir neprasiiekia iki tiek, kad susilygint su tais, kurie nieko neveikdami, gyvena pinigais apskirovė.

O matykite, tas galima, nes yra gerai apmokamų darbų. Štai visai neseniai kongrese svarstant valstiebės išdą kilo ginčai ir klausimai, kur išaikvojama didelės sumos pinigų iš kariško izdo. Kentuckės deputatas Johnson išaiškino, kad žymi dalis kariškojo izdo pinigų eina apmokėjimui algų žmonėms, kurie nuveikia gerus darbus, ir taip: Akcionieriams, kurie pardavinėjo po pasaulinei karei atlikusius daiktus, kurie po karei pasirodė valdžiai nereikalingi, užsidirbo po \$11,450.56 tik už vieną kelių valandų darbo dieną! Gražus tai uždarbības, o akcionierių darbas visgi nesunkiausias, nes viskas ką jie turėjo atlikt, tai reikaut: tiek ir tiek doliarų, kas daugiau? Tiek ir tiek, kas daugiau? Ir taip iki trijų kartų sušukus—parduot

skiriamą pardavimui daiktą. Nors tai buvo jiems mokama tik nuošimčiai nuo įeigų už parduotus daiktus, vienok iš tų nuošimčių tuli gerai užsidirbo, visai net užvydėtinas sumas, o geriausia uždirbo akcionierių firma "M. Fox & Son" iš Baltimorės, kuri per 118 dienų užsidirbo \$230,270.72, arba po \$2,088.67 kasdien. "Gerths Realty Experts" firma iš New Yorko per 18 dienų užsidirbo \$206,110.08, arba po \$11,405.56 už kiekvieną dieną. Firma "Gordon & Williams" iš Chicago uždirbo kasdien po \$2,643.11 ir J. H. Miller iš Atlanta po \$1,204.31 kasdien.

Ar neverta užvydēt tokio uždarbio žmonių, kurie per dešimtis valandų kasdien dirbdami fabrikuose, subato je parsineša tik \$30 už visos savaitės darbą?

Vielų siena.

Seniaus žmonės daug kalbėjo ir stebėjosi iš pasakojimų apie akmenų muro sieną Hinijoj, kuri tai labai seniai užtvirta, kad priešai negalėtų lengvai įsiveržt Hinijos valstybėn, ir, kad ta siena budistų bažnyčios skaitoma šventa siena, kadangi ji turėjo atremt visus užpuolikių gromojimų pavojus. Šiadien apie tą sieną visai mažai kas kalba, nes praktikoje prieš užpuolikių tokios sienos šiadien nieko nereikia; pora kanuolių šuvių ir kelias jau atviras pirmyn. Užtaigi dabar vieton to, atsirado kalbos apie vielų sieną tarp Meksikos ir Suvienuytų Valstijų, 160 mylių ilgume, šone Kalifornijos valstijos tarpe Calexico Kalifornijoj ir Mexicali Meksikoj. Iki Tla Juana Kalifornijoje ir Tiujana Meksikoj. Yra tai naujai užtvirta Suvienuytų Valstijų valdžios aštuonių pėdų augsta tvora, kad suilaikyt slapta, naktinę kontarabandą iš Meksikos gabanancią svaiginančius gėrimus ir rukymus. Visame plote yra vienai vartai, kaipo mutinyčia, per kuriuos perleidžiama einanti vienon ar kiton rubežiaus pusėn žmonės, nuo devintos ryto, iki penktai vakaro valandai.

Įvedus tokią tvarką pasiopylė rugonės iš "amerikonų" pusės, nes kurie Meksikon neujė užtrunka iki šeštai valandai vakaro, paskui turi nakvot prie vielų sienos ir laukt išauštant devintos valandods ryto, kada vartai atsidarys. Washingtoną jau pasiekia protestai, reikalaujanti, kad vartai atsidarytų valanda anksčiau rytmetyje, ir valanda vėliau užsidarytų vakare.

Massachusetts valstijos agrikultūros departamentas jau pradėjo darbą prie sodinimo spyglėtų medžių, tarpe kurių kaip tik antšalas iš žemės išeis, trisdešimtyje rezervacijų ir kitų tam tikslui paskirtų plotų, bus pasodinta 2,500,000 čiudmedžių (spruce).

Alaska nebereikalo garsi auksu, nes ten kasmet iškasama auksu arti aštuonių milijonų doliarų vertės.

PO MEDŽIU.

Malonus broliai ir sesers! Net ir nepasijutome kaip tris mėnesius šių metų praleidę, pradėjome jau ketvirtą mėnesį, pavasario mėnesį, ir jei sveiki ir gyvi busime, ne apsižiūrėsime, kaip ir vėl pasijusime tarpe gamtos grožybių, tarpe žaliuojančių medelių, vėję siubuojamoms žolėms, tarpe įvairiomis spalvomis žydinčių gėlių, ir vėl pavėsiuose jieškosime savo pasiliumi vietelės, kad atsigalvintys tyru oru, kad atgalvintus savo sielas pos skurdžios žiemos, kurią praleidome užsidarę savo namuose ar tam tikrose vietose. Ir vėl mes apmirsime sunkiuosius žiemos metu praleistus vargus.

Bet mūsų užduotis sulaukus giedrosios vasarėlės neužmiršt kam mes gyvename ir kaip gyventi privalome. Neužmiršime mes savo savaitinių susirinkimų Po Medžiu, neužmiršime mes, kad ir vasarėlės sulaukus: mus laukia tos pačios užduotys, tos pačios mūsų pareigos, ir turėsime rinktis po šiuo Medžiu, kad kaip ir visuomet pasidalinus savo mintimis, išsireiškus vieni kitiems kaip žiurime į vienokius ar kitokius dalykus, nes esame organizuoti į vieną didelį burį, ir suprantame, kad organizacija turi visuomet jaustis gyva, krutanti ir kaip nors veikianti.

Taip, mes tai atminsime. Ir privalome atmint, nes tik susirinkimai Po Medžiu mus palaiko viename burėje, tik susirinkimai mums visųomet suteikia darbą, kurį dirbdami niekad nesutingstame, visuomet esame darbščiai, ir savo darbotumu kitiems duodame pavyzdžius, kad žiemoj ar vasaroj visuomet yra darbo, yra veikimo, ir veikiant tik galima suteikt naudą žmonijai, prie darbotumo pratinant jaunąją kartą. Kas darbotumo vengia, kas nenori dirbt, tas virsta tinginiu ir savo pavydžiūsiams auklėja tinginių giminę.

Aną dieną praeidamas pro lietuvių salę, girdėjau burį berniukų tarpduryje susipietusių juokiantės, kad mergaitės neseniai savo plaukų padauginimui pirkdavo ir brangiai mokėdavo už padvėsusių gyvulių plaukus su visomis pleiskanomis ir tais kimšdavo savo galvų plaukus. Dabar elgiasi ki-

taip, nes ir taip neskaitlingus savo plaukus kerpia ir lyg baidyklos gatvėmis vaikščioja, o kiek laiko praėjus, jos tuos pačius plaukus, kuriuos dabar pas kirpikus palieka, vėl pirkis ir dėsis ant galvų, su visomis pleiskanomis.

Nors tai kalba be didelės svarbos, vienok ji liekasi kam kam įsitėmty, kad iš tiesų plaukų kirpimas moterims negali but paskaitytas išmintingu darbu, nes plaukus nusikirpę jos nepasidaro daugiau išmintigesnės: kaip ir su ilgais plaukais. O kas dar pikčiau, kad į nemes pasišiūrėjusios kerpasi net ir senės, pulkų vaikų motinos. Daro jos tai tam, kad išrodžius jaunesnėmis. Stebėtinai daiktas, kad suaugusios nors nemetėms pripažįsta nesupbendimą, ir pačios brukasi į tų nesubrendusių tarpą. Ir kuomet taip dedasi, tai ko galima tikėtis iš ateinančios kartos, kuomet tokios motinos, vieton progresuot, vieton gamint našesni gyvenimą, grįžta atgal į nesubrendimo dienas ir jomis gėredamosios, auklėja kitus nesubrendėlius, suprantama, už save dar silpnusius ir daugiau žalos žmonijai žadančios?

Pažvelgus į moteris, gyvenančias šių dienų "naujos mados" gyvenimą, iš tiesų rodosi labai keista. Ir ką manote? Mergelės kartais ir iki vėlyvesnio amžiaus pas tėvus auga be jokio naudingo užsiėmimo, be kokio namų darbo pasimokymo. Ot, paskambint pianą, padainuot šiek-tiek, pavaikšiot prietemoje, mokyklon kiek paeit, tai viskas. At-eina laikas, susiporuoja, ir... gyvena šeimynišką gyvenimą. Su vyru eina fabrikon dirbt. Valgyt namie padaryt nėra kam, reikia eit į visokios rūšies vadinamas restauracijas pasimaityt. Drabužį išvalyt nėra kam, reikia duot į fabriką išskalbt. Kurpes nusivalyt nėra nė noro, patyrimo, reikia eit pas šiaunį, kad tas nuvalytų. Namų ruošos ir prisimint nėra kam; jei motina dar gyva, ta apliubia, jei tos nėra tai ir nereikalinga. Vieton namų apžiūrėjimo, reikia kelis desėtkus doliarų imokėjus "nusipirkt" automobili ir tuomi trunkytis po visokias plynas. Tai vadinasi "naujos mados" šei-

myniškas gyvenimas. O kaip jis nusibosta, tada vienas kelias į laimingesni gyvenimą—pas advokata, kad tas teisme įsrupintų perskyrą ir gražintų šeimyninkei mergystės vardą...

Tokios tai beveik kasdieninės istorijos šios gadynės jaunųjų šeimynų, gyvenančių "naujos mados" gyvenimą. Tiesa, yra ir gerų žmonių, kurie gyvena kaip išgalėdami, naudinga, mažiau ar daugiau, tinkamą gyvenimą, bet didžiojoje viskas sulyg naujausios mados.

O kam iš to nauda? Niekam. Vieton kokios bent naudos, vien blėdis žmonių. Vieton auklėtis darbotumui, kaskart auklėjasi vis didesnis skaitlius tinginių, apsilėdėlių. Pasidėkavojant tokiai gadynei, šiadien veik visame pasaulyje tuštėja kaimai ir rengiasi badas, nes kaimuose, kur auginama žmonės ir gyvuliams maisto produktai, nėra kam užsiimt darbu. Kol seniai dirba, dar viskas eina savo vaga. Jų vaikai jau į darbą nežiuri namie, bet metę viską bėga į miestus gyvent ponišką gyvenimą. Seniai likę vieni, kol pajiegia, tol dirba kiek gali, gi nusibodus vieniemis, kartais dar ir spēkų pritrukus, palieka savo namus ir keliauja į prieglaudą pabaigt savo amželi. Jų vaikai miestuose beponaudami taip nusigyvena, kad prieglaudos reikia pasirūpint kalėjimuose ar tiems panašiose vietose.

Ir todėl nestebėtina, kad šiadien taip daug statoma vis naujų ir didelių prieglaudų ir joms panašių įstaigų. Valdžia jau nesurenka užtektinai pinigų visų tų įstaigų užlaikymui, nes jų kasdien reikia vis daugiau ir daugiau. Ir taip žmonija neriasi į skurdą, kaskart puola po didesne sunkenybė. Kaimuose žmonių namų, langai ir durys lentomis užkaldėti, žolėmis apaugę tik palėms ir kirminams darosi prieglaudomis, gi miestuose knibždėte knibždėta kitokie tipai kirminai, nieko nepagamindami, bet daug ko sugaundami. Miestuose jau negaunama gyvenimui pasisamdyt namų. Truksta ir drabužių, nes nėra kam pagamint jam medegą, ir todėl už lunkų ir dilgėlių maišečius lupama kruvos pinigų.

LIETUVIAI AMERIKOJ

PHIADELPHIA, PA.

Numirė darbūstus lietuvis.

Kovo antrą dieną čia umai numirė darbūstus tautietis Antanas Zuikis. Velionis iš-tarnavo Lietuvių Tautiškam Nepriugulmingam Kliubui finansų sekretorium per 30 metų. Darbavosi jis visuose tautiškuose reikaluose, kiek galėjo, daug dirbo jis pastatymui Lietuvių salės. Nemažai taipgi pasidaravo ir kitose lietuvių pašelpinėse draugijose. Lai buna lengva jam šios šalies žemėl!

Vardan Kliubo, korespondentas,

Klemensas Balionis.

HARTFORD, CONN.

Iš draugijų veikimo.

Kovo 23 dieną ALUPN. Kliubas turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kuriame ap-art paprastų savo reikalų nutarė paskolint draugijų saryšiu \$1000, ar už tiek pirtk jo šerų. Bet kad įstatai neleidžia aukaut pinigus be visų narių žinios, todėl nutarta sušaukt speciališką susirinkimą Balandžio 27 dienoj, į kurį tai susirinkimą privalo visi nariai susirinkti, kad paskui nebūtų užmetinėjimų ir rugonių.

Toliaus buvo kalbama apie pastatymą namo. Daug gerų minčių suteikė išdinin-kas A. Kjaulėnas. Komisija pagaminusi protesto rezoliuciją prieš Johnsono imigracijos suvaržymo bilių, kurią perskaičius M. J. Vaitiekui, vienbalsiai priimta ir nutarta pasiūt Conn. valstijos atstovui E. H. Fenn.

Kovo 23 dieną Grand teatre profesorius S. Nearing turėjo paskaitą, kurios pasiklausyt susirinko daug žmonių, tarp kurių matėsi labai daug ir lietuvių. Malonu, kad lietūviai lankosi tokiuose susirinkimuose. Prolektorius tarp svetimtaučių yra plačiai žinomas kaip ekonominijos žinomas. Kalbėdamas jis apie Tautų Lygą, prisiminė ir Lietuvą, pažymėdamas, kad Tautų Lyga savo užduotį atsielt negali (nesuprantame korespondencijos užbaigą, tad pasikutinčius žodžius apleidžiame. Red.)

Kliubo korespond.

AMSTERDAM, N. Y.

Susitvėrė lietuvių horas.

Dar tik penki metai kaip čia gyvuoja Amerikos Lietuvių Kliubas, bet per taip trumpą laiką jis savo darbais pralenkė visas kitas, senesnes vietines lietuvių draugijas. Vienas iš svarbiausių jo nuveiktų darbų, kuriuom nariai gali tikrai pasidžiaugt ir pasididžiūt, tai nupirkimas savo namo

Maistas kasdien vis lipa augščiau, ir netrukus jis liksis nepasiekiamas daugumai gyvenančių tuščią gyvenimą. To vienok besivaiskant "naujos mados" gyvenimą nemato, ir kaskart eina vis dar toliau vėjus tik gaudydami, grįsdami atgal į "jaunas dienas". Žmogus, turėtų but pamoka kitiems,

ir įrengimas šaunios salės, kuri yra po No. 17 prie Liberty gatvės.

Dabar klubiečiai turėdami šaunią ir ruimingą savo salę, nuolat rengia įvairias pramogas ir pasilinksminimus, gi jaunesnieji smarkiai lavinasi atletikoje, ypač dabartiniu laiku daugiausia užsiima lošiu taip vadinamo "basket ball" ir kiek šiuosmet mūsų jaunuoliai turėjo susirėmimų su svetimtaučiais, lietuviai beveik visuomet išėjo laimėtojai. Yra viitis, kad mūsų sportininkai laikui bėgant galės daug parodyt svetimtaučiams, ką lietūviai gali.

Kliubo horas.

Visą Amerikos Lietuvių Kliubo gyvavimo laiką buvo pageidaujama, kad Kliubas turėtų savo horą, bet nesant tinkamo mokinio, įvykint tai nebuvo galima jokiu būdu, ir tik pastaruoju laiku Amsterdame apsigyvenus horvedžiui Antanui Grigoraičiui, likosi horas suorganizuotas. Kovo 23 dieną įvyko naujo horo pirmas susirinkimas, kuriame prisirašė apie 35 nariai, abiejų lyčių. Naujam horui duota vardas "Amerikos Lietuvių Kliubo Horas". Valdya tapo išrinkta: Pirmininku Povilas Plankis; sekretorium Juozas Sinčius; išdinininku Ignas Kazikaitis. Nariai pilni energijos ir smarkiai rengiasi prie koncerto, kuris įvyks 18 dienoj Gegužio. Turinti tinkamus giedojimui balsus, yra kviečiami ateit ir prisirašyt. Pamokos atsibuvo panedėliais ir ketvergalis.

J. Sinčius, sekret.

PHIADELPHIA, PA.

Lietuvis atgavo savo vietą.

Visur yra įvairių bjaurių, bet tarpe žemosios žmogų klesos jų yra daugiausia. Vienas murinas nušovė savo moterį ir taikėsi pasikimams aukų Lietuvos mokslieiviams ir prašė, idant visi leidosi į vityt ir pasivijęs nieką nutvėrė. Žudikai tuojuos atsuko į Zemaikų revolverį, bet tas greitai revolverį numušęs į šalį pasitūmęs jį suimt. Pasipylė kumščios ir žudikas liko suimtas. Žemaitis iš miesto valdžios gavo pagyrimą už narsumą ir jam sugražinta policisto vieta, kurį jis savo laiku buvo praradęs.

Nušovė lietuvi.

Prie Front ir Warton gatvių gertuvėje svetimtautis nušovė lietuvi, suvarydamas jam galvon tris revolverio šuvius. Lietuviai ant vietos numirė, žudikas liko suimtas ir uždarytas už grotybi laukia teismo ištarmės. Žudystos priežastis, kaip paprastai tokiose victose, atsitiko už nučiupimą kokių tai pinigų. Tiesą žmonės sako, kad pinigai yra galvama žudžiai, gi tarpe žemosios klesos žmonių prie to daug pridėt ir nereikia. Už mažesnius kyla barniai, tie keičiasi muštynėmis ir baigiasi žudystomis. Šis atsitikimas turėtų but pamoka kitiems,

kad tokių vietų kaip karčia-mos, ir naktinių draugų reikia lenktis išto.

Srutų nutraukų valytojai prie So. 2-nd ir Seare gatvių, iš sutrų nuovadų traukdami brudą, ištraukė neseniai gimusį kudikį, kurį policistas pasiėmęs nusinešė kardonan. Negalima žinot keno tas kudikis, negalima žinot ir kas jo motina, bet visgi tai bjaurus ir be sąžinės atliktas brutališkasis darbas.

ELIZABETH, N. J.

Pakšto prakalbos.

Kovo 30 dieną atsibuvo pas mus prakalbos, kalbėto-jum buvo atvažiavęs K. Pakštas, "neseniai pargrįžęs iš Šveicarijos". Jo prakalba buvo, galima sakt, tokia pat kaip ir visų Garmaus pasekėjų. Pirmiausia kalbėjo apie Lietuvą ir jos valdžią, išgyrė ant visų pusių, ir pasakė, kad Lietuvos šmugelivimas esąs tik šešėlis prieš Washingtono šmugelį, tik nepasakė kas buvo gabiūs is varymui to darbo.

Toliaus nupasakojo, girdi, kaip jūs čia sakote, kad klerikalai valdo Lietuvą, tai klystate, jeigu taip manote. Sako, Lietuvos valdžioje tik dvijdesimtas nušimtis klerikalų esąs, o visi kiti laisvamaniai ir Rusijos tarnai, tai, girdi nereikia verst visą kalbą klerikalams. Reiškia, jie pasilieka nekaltais. Kuomet kas yra gero nuveikta, tai jie giriasi, bet jeigu kas įvyksta blogo, tai verčia bėdą ant laisvamanių ir kitų, o kaip jie dabar Klaipėdą pardavė, tai apie tai ne žodžio neprasitarė, ir dar pasigyrė, kad buk krikščionių-demokratų partija geriausia rupinasi link apšvietos, nes jau dabar ir Lietuvoj kunigu negali but neužbaigęs universitetą (urbut tam, kad greičiau galėtų užimt valdininkų vietas).

Tiek pripasakojo visokių nesamonių, kad bereikalinių butų užimt ir vieta laikraštyje. Po pirmos kalbos buvo pasakyta, jog bus rinkimas aukų Lietuvos mokslieiviams ir prašė, idant visi aukautų, kas gyvas; sakė gal dar turi kas Lietuvos paskolos bonų, tai lai aukautojas atsuko į Zemaikų revolverį, bet tas greitai revolverį numušęs į šalį pasitūmęs jį suimt. Pasipylė kumščios ir žudikas liko suimtas. Žemaitis iš miesto valdžios gavo pagyrimą už narsumą ir jam sugražinta policisto vieta, kurį jis savo laiku buvo praradęs.

Pagaliaus po aukų rinkimui prasidėjo vėl prakalba apie Amerikos lietuvius ir jų organizacijas. Žinoma, išgyrė geriausiai Liet. Rym. Kat. Federaciją. Negalima daugiau, ir tikėtis iš tokio kalbėtojo. Toliaus išgyrė Amerikos valdžią užtad, kad nepriima daugiau lietuvių (ar taip ir sakė? Red.) tai sako, gerai nes tokiu būdu Lietuva nupultų ekonomiskai. Po to davė papeikimą netikusiems žmonių ga-

nytojams, kad netraukia daugiau prie bažnyčios, nes, girdi, tokiu būdu lietūviai ištautėja, o bažnyčia kaip tik ir užlaiko tautiškumą.

Jeigu saktų, kad geriau užlaiko lenkiškumą, tai aš pilnai tikėčia, bet taip negalima tikėt. Klysta ir pats Pakštas. Beje, turiu dar vieną dalyką pastebėt: kuomet pasibaigė prakalba, tai keli klausytojų priejo prie Pakšto ir pradėjo klausinėti pas jį apie savo gimtinę kraštą. Taipgi vienas (A.B. Stankevičius "Vienybės" igaliotinis) užklausė jo, kaip jis lygina Lietuvos gimnazijas su Amerikos kolegijomis (jis prakalboj taip sakė), tai kalbėtojas Pakštas išvadino kvailiais, pasididžiudamas pasakė: "Ką, jūs manote? Jūs esate tamsunėliai, neišmanėliai, o aš daktaras, užsiimsiu kalbėt su jumis? Tfu!", ir nusispojovęs išėjo. Tai matote koks apšvietos skleidėjas! Kaip aukų rinkit iš tamsunėlių, tai nesigėdijote, bet kada reikalas su jais pasikalbėt, jam gėda, ir dar spjauto ant jų. Merkinietis.

Redakcijos atsakymai.

G. Janušaitis. "Gazieta"

nėra slavų nuosavybe, priklauso italams. Bene 17 šimt metyje Italijoje buvo smulkieji pinigai (cento pavida-klė), vadinami "gazette". Neapolitūje išėjo pirmutinis itališkasis laikraštis, kuris buvo gatvėse pardavinėjamas už vieną pinigą "gazette". Laikraštis vadinosi irgi "Gazette" (panašiai savo laiku Varšavoj ėjo lenkų laikraštis "Dwie kopejki"; Rusij irgi buvo laikraščiu "Odr. kopeika", "Dvie kopeiki" i panašiai, kurie buvo pardavinėjami už tiek kapeikų, kiek antgalvyje buvo pasakyta). Nuo italų laikraščiams vardus paskui pasiėmė ir kitos tautos, ir tokiu būdu iš itališko pinigų ir pirmojo laikraščio "Gazette", ir pas mus atsirado "gazieta", kas anąptol nėra lenkišku, ir laikraščio pavadinimas "gazieta", lenkams nepasitarnauja.

Latutė Rankraščius gavome, ačiu. Pirmesniuose Jūsų raštuose įvykusi netyčia klaida patėmyta pervėlai; atsiprašome. Apie kitus dalykus atsakys administracija, laišku.

L. Vitkauskas. "Džiaugsmas" raštelį gavome, ačiu. Sunaudosime patogesnei progai pasitaikius. Perduokite linkėjimus visų atsiųstų mums raštų autoriams.

Juzė iš Palangos. Jūsų siuntinio gavome tik lakštą popieros, kuriame buta rankraščio; rankraštis kur nors žuvęs kelionėje. Labai gaila.

P. X. Agurkis. Nevisus, šiek-tiek kalbančius lenkiškai, galima vadint lietūviais. Yra juk lenkų net ir pavyzdinai lietuviškai kalbančių, kaip lygiai yra ir lietuvių, net taisykliškai lenkiškai kalbėt mokančių.

M. Arkus. Klaipėdoj išėjo na rodosi du laikraščiai, bet pas mus jie ne ateina, tad ir pasakyt apie juos mes nieko negalime.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Kas bus kaip anglių neteksime.

Šiaiden daugelis stato klausimą: Kas bus, kaip vis anglis iš žemės bus iškastas? Anglių sluogsniai jau baigiami iškasti. Vietoms, kaip tai Anglijoje, angliai jau iškasta iš po žemės paviršiaus ir vietomis jų jieskomą net po jurių dugnu. Už kelių šimtų metų anglių galbut jau niekas nežinos, nes jie galutinai bus iškasti.

Profesorius Staute Arrhenius, direktorius Noble ir gamtos istorijos akademijos Stokholme (Svedijoje), vienas iš didžiųjų pasaulio mokslininkų, neseniai išsireiškė, kad anglis žemėje galutinai baigiasi, ir jo pasibaigimas kada nors pasulyje sutvers katastrofą, nes netekus kuro gaminimui jiegos, ir visas judėjimas turės sustot. Ir tai netik, kad pritruks anglio, bet pasibaigs ir šiadien iš žemės gaunamas aliejus ir visokios rūšies nafta. Naftos žemėje yra apie 60 metų periodų, bet ji gali išsisemt ir greičiau, tas paeis nuo jos naudojimo.

Profesorius Arrhenius apskaito, kad bėgyje 100 metų Anglija bus galutinai išbaigus savo anglių sluogsnius. Tuom patim laiku Suvienytos Valstijos šiaurinės Amerikos dar naudosis savo angliais, bet jų niekam neparuos net ir už didžiausius turtus. 2023 metuose kiekviena valstybė, kuri turės savo anglių, juos taupins tik sau, o kad tokių valstybių bus mažai, tikrai žmonės turės kęst didelį kuro badą, jei į laiką nebus surasta kas nors kito pavadavimui šiadieninio kuro, gaunamo iš žemės. Rods, iš mūsų, šiadien gyvenančių, niekas nesulauks tų laikų, vienok tai yra pavojus mūsų ainiams, ateinančiai šių dienų žmonių giminei.

Išnaudojimas vėjo ir vandens.

Sulyg profesoriaus Arrhenius nuomonės, yra dar šaltiniai, iš kurių galima semti jiegai medegą, o tais šaltiniais yra vėjas, vanduo ir saulės spinduliai. Šita medega nėra tam tikruose sluogsnuose sukonzentruota, kaip anglis ar nafta, bet pakrikus, ant visos žemės pasiskirsčius, ir tik tulose vietoje prieinama, o tas yra blogiausias punktu. Kada žmonėmis parsieis naudotis jiega vėjo ir saulės, žmonėms reiks tada padžiovint galvas, kad tą viską sukonzentruot.

Jiega nupuolančio lytaus yra didesnė negu visų upių ir vandenpuolių, bet šiadien niekas nežino ir ne pamano kaip šia jiega pasinaudot. Jei šiadien iš debesių puolantį lytaus vandenį surinkus į augštai iškilusiose žemės kalnuose įrengtus rezervorus, butų tai adugybė ne išsemiamos jiegos, tik vargas, kad sulyg šiadienių ekonomiškių išrokavimų, tokių rezervorų įrengimas pasirodo negalimas.

Tas pats ir su vėjo jiega. Jei šiadien visu žemės paviršium pučiantis vėjas būtų galimas sukonzentruot, būtų tai kitas didelis šaltinis pavadavimui šiadien kurui naudojamam anglio. Rods, vėjo jiegos panaudojimas būtų kiek kėblu, kadangi jo užkabinimui reikia didelių sparnų. Europoj nuo vienuolikto šimtmečio vėju varoma malunai, bet tai galima tik tulose vietose, kadangi jiegos perdavimas toliasiems atstumams yra begalo kėblus ir net negalimas, dargi nevisuomet vėjui pučiant, ir nevisose vietose, kartais jiegos ir visai negaunama. Bet užtai galima vėjo sukamais malunais užkinit elektros motorus gaminimui elektros jiegos, kad jos užtekus ir tada, kada vėjas nutyla, ir kada vėju negalima pasinaudot.

Vandens kilimas ir puolimas.

Daug vilties dėta jurių vandens kilimouse ir puolimuose. Daugybė vandens pasikelia ir nupuola kas dvylika valandų; bet tai perlėtas spaudimas, prie to jurių bangos yra labai nereguliariškos, tad šiūomi pasinaudot jiegos gaminimui ne išrado visai praktišku.

Užtai profesorius Arrhenius, savais išrokavimais suteikia kibirkštėlę vilties ateičiai saulės spinduliuose, kurie galės pavaduot šiadien naudojamą angli ir naftą, šiadien visame pasaulyje žmonės bruzda, kad pritaikius saulės spindulius gaminimui reikalingos jiegos Ikišiol daryti bandymai davė pasekmes, kad saulės spindulių jiegą bus galima panaudot mašinų sukimui. Egipto mieste Kairo padirbta mašina, kuri saulės spindulių jiegos sukama pagamina užtektinai elektros žiburiams, kad miestą apšviestų per vieną naktį. Bet tai pasekmės tik pirmutinių bandymų. Dabar ten dirbama tos pačios mašinos pagerinimui, patobulinimui; kad gavus daugiau saulės spindulių jiegos ir pagaminus daugiau elektros.

Kur bus "saulinės" mašinos.

Garsieji Saharos tyrai, pietinė Kalifornija, pietrytinė dalis Suvienytų Valstijų, Meksika, dalis pietinės Amerikos ir dalys Azijos, kurie tai kraštai buvo civilizacijos lopšiu, turės didžiausias stotis gaminimui jiegos saulės spindulių. Australija, dėl savo kontinento žemumo, tam tikslui nebus patogi, ir todėl ji jiegos gaminimui saulės spinduliais, bus paskutiniu ir labai nežymiu pasaulio punktu. Gi abiejų žemgalių teritorijos, kaip nepriklausomos nuo anglių, saulės spinduliais gaminama jiega ir visai negalės naudotis, jei nesisiras budas tokios jiegos pravedimui iš tropiškųjų žemės dalių.

Kada tas viskas bus pradėta praktikoje, iš visų šalių prasidės ir žmonių emigracija į tropiškus kraštus, kaip tai buvo priešistoriškuose laikuose, kada šiaurinė Europa emė atvėst ir ledinė gadynė atsirėmė į Alpus ir Karpatus, varant šiaurės gyventojus pietų link. Kada anglis ir nafta iš žemės išsisems—Suvienytose Valstijose sustos visoks judėjimas, išimant valstijas prie pietinio rubežiaus, jei iš laiko nebus surastas budas išnešiojimui jiegos iš tolimųjų tropiškų kraštų.

Aptuštės šiauriniai kraštai.

Bilijonai žmonių spiesis prie šiltojo klimato. Šiauriniai kraštai aptuštės, liks tik kur-nekur žmogus gyvent. Kol nebus budo išnešiojimui jiegos, saulės spinduliais pagamintos, per tūkstančius mylių, per jures ir sausžemius, toki miestai kaip New York, Chicago, San Francisco ir kiti tuose plotuose, sugrįš prie to paties stovio, kokiamie jie buvo šešioliiktame šimtmeityje, pirmaiu negu atkeliavo Europos žmonės. Pramonė nupuls galutinai. Didesnė šalies dalis liksis tokiose salygose, kokiose buvo prieš pradėjimą kasti iš žemės akmeninio anglio. Visos Suvienytos Valstijos liksis tik tinkamos vasaros mėnesiais, su savo vidutinio klimatu.

Kanada ir Anglija, kaip ir visa Europa, gali prieit prie tokios gadynės, kokiamie buvo prieš užkariavimą normandų. Rusija ir Azija sugrįš prie laikų pirmųjų carų. Tik tai šalys, į kurias bus galima pernešt saulės spinduliais gaminama jiega, pasiliks prie savo stovio ir tobulinsis civilizacijoj (ar bent tame, ką mes civilizacija vadiname). Kas yra pamatu šiadieninės civilizacijos? Gerai pagalvoje, pripažinsime, kad mūsų dienų civilizacijos vienatiniu pamatu yra tai Watto išrasta garo sukama mašina, kuri sukūrė pramonę.

Pramonė reikalinga žmonių pažangai. Kada anglis, nafta ir kiti deganti dalykai, kuriuos tik saulės jiega sukonzentruo ir sutaupe, pasibaigs, tada pasibaigs pramonė, pasibaigs ir visoks judėjimas.

Alkoholis kaipo kuras.

Mokslininkai Suvienytoms Valstijoms alkoholi priskaito kaipo kurą. Dr. H. A. Sophr iš Carnegie instituto Washington, mano, kad bėgancio šimtmečio yra svarbiausia užduotis išradimui atsakančios mašinos sutraukimui jiegos iš saulės spindulių. Musų ateities gerovė priklausys nuo sugebėjimo pagamint kuodaugiausia jiegos. Kada anglis ir naftos šaltiniai išsisems, judėjimo palaikymui bus tuojaus reikalinga saulės spindulių jiega. Žmonių civilizacija, kuri gavus sau pradžią augo kaip grybas po lytui, turės praeit kaip praėjo istoriškos karalijos, ir galime tikėtis, jog dar kartą grįš vergija.

Ikišiol dar nesurasta budas, kaip bus galima užpildyt

besibaigiančio anglio ir naftos, kada jie galutinai išsisems, ir kuriuos ikišiol aikvota be pasigailėjimo. Metai į metus anglio sunaudojama taip daug, kad emė šimtmečiai kiekio sudarymui. Lyginai yra artimas ir naftos išsisėmimas Suvienytose Valstijose. Vandens palaikymui viso judėjimo yra permažai, nors sunaudotume jo ir paskutinį lašelį.

Rodosi, kad besibaigiančią naftą turės greičiausia pavaduot alkoholis, kuriuomi parsieis varyt motorus gaminimui elektros. Alkoholi galima gaut su fermentacijos pagelba, iš įvairių augalų, augalų auginimui reikalinga dideli žemės plotai. Jeigu parsieit alkoholi gaminti iš kornų, kornų auginimui reiktų panaudot žemės plotas keturis kartus didesnis už Ohio valstiją, kad gautus iš jų 7,500 milijonų gorių gazalino, kiek šio sunaudojama vieno meto bėgyje. Bet reikia prisimint kad tokiu budu gaminant alkoholi, reiktų sumažint žemės plotus, ant kurių auginama žmonių maistui produktai. Kad maisto produktus ne pamažinus, yra tik vienas budas, tai gaminimas elektros jiegos, su pagelba saulės spindulių.

Subudavojimas "saulės" mašinos.

Saulės energija jiegos gaminimui turi pačią reikšmę kaip anglis ir nafta: virint katilus su vandeni saulės spinduliais, sutraukiant juos su pagelba, tam tikro stiklino reflektoriaus. Kiekvienam žinomą, jog gaubtame stikle susirenka saulės spindulių taip daug, kad nuo jų karščio galima uždegt cigareta. Tokio stiklo reflektorius saulės karščio spindulių surinks ir sukonzentruos didelę daugybę.

Šiltuose kraštuose, kur debesiai saulę niekad ne uždengia, saulės spinduliai krinta kaip Niagara vandenuoly vandens lašai; iš vieno akro galima gaut 5000 arklių jiegą.

Mašina, su kurios pagelba gaminama Kairo miestui žiburiai, yra subudavota Saharos tyruose, yra tiesiok stebėtina. Ji turi penkis katilus vandens virinimui, kiekvienas 205 pėdų ilgio. Kiekvienas katilas stovi tarp dviejų rėdų gaubtų zerkolų, į kuriuos atsimušę saulės spinduliai, iš dviejų šonų puola ant katilų ir tuos kaitindami virina vandenį, iš kurio gaunama garas elektros gaminančio motoro sukimui. Reflektoriai sustatyti panašiai kaip astronomų aparatai; tēmyklų observatorijose; zerkolai automatiškai, patys visuomet kreipiasi saulės link, nuo ryto iki vakaro, ir tokiu budu kasdien pritraukiamas vienodas kiekis saulės spindulių, istisomis dienomis. Visa mašinerija užima 13,269 keturkampių pėdų, ir didžiausia jos produkcija siekia 55.1 arklių jiegos kasdien; reiškia, ji gamina elektros dešimtį kartų daugiau negu gauta panašiuose bandymuose kada bent pirmiaū.

Svajonė ir skausmas.

Kad aš galėčia debesėliu butie, Erdvėmis keliaut ir niekur nekliautie, Tada mano širdis daug ramesnė butu, Nes nuolat keliaučia, tada ji neliautų. Vargo ir skausmo aš mažiau turėčia, Plaukdamas erdvėmis grožybes regėčia. Dabar aš negaliu smagumo turėtie, Priverstas dėl skausmo lovoje gulėtie. Ir manoji draugė, keli metai serga; Męs ir du suneliai dėlto turim vargą... Dar aš nesulaukęs didelės senatvės, Bet man yra sunku išieitie ant gatvės. Rods, tai nekalta mano žmona yra, Kad liga paguldė mane, tokį vyrą. Kalifornės Fresno neperdidis šaltis— Mane susargino, tik jis tame kaltas.

K. Stepulis.

Smagu gyvent.

Smagu gyvent, jeigu žmonės Dainuoja meilės vien dainas, Ir vietoj vienas kitą kovę Pasiūčia Jam karštas maldas. Smagu gyvent, jeigu augs Žmonijos tarpe milžinai, Kurie vien dorą, meilę saugo, O jiems paklusnūs yr vaikai. Bet jeigu žmonės—žvėrys gimsta Ir plečias, it baisi liga... Tai ženklas—žmonija jau grimsta, Ir miršta meilės jau daina...

1923—VI—22 d.

Vyt. Montvila.

Oj, skrist!...

Oi skristie ten—į plačią erdvę, Užmirštie skausmus ir vargus; Šviesioj saulutėj išsimaudžius, Pamest bedalės rėtežius. Kartu su audrom paskrajoti— Toli nulektie, oi toli! Surast dievaitė—laimės dukrą, Kuri paklaustų: "Ar myli?" Surastie draugą—audros sunų, Su juo skrajotie kur gražu... Jei kas kliudytie panorėtu— Jam atsakytie vien kerštu! Oi skristie ten, į plačią erdvę, Užmirštie skausmus ir vargus; Šviesioj saulutėj išsimaudžius, Palikt bedalės rėtežius.

Šiauliai, 1923. X. 4.

Kelmas.

Padangių arai.

(Broliai, broliai, kelkite!)

Gyvenimas mūsų siekiamą sumynę Iš augšto, žvaigždėto, į žemės purvus— Mūs' širdis į geidulius smulkius sutrynę— Atlikome laisvių arus.— Jie lekia—siaubunai ir krykščia ir šaukia, Į žemės purvyną nenori žiūrēt — Galingi jog jie—jiems pekla tegul kaukia— Stovės — mėš gi norim kalēt.

Vargo poeta.

RAUDONAS PAVASARIS.

(Nugirsta)

Aną metą, prieš pat velykas, viename Lietuvos sodžiūje, netoli N. miestelio, ukininko Strapailo namuose štai kas atsitiko. Strapailai esant našliu, butinas reikalas buvo vest, ką jis ir padarė: vieną šalto rudens dieną vedė jauną kaimietę merginą. Neilgai Strapailai lemta buvo džiaugtis savo vedimu ir jaunąja pačiuke, nes pamatė ją begalo esančia netaupia ir išlaidžia. Matydamas, jog jai nė kiek nerupi ukis, tik gražiai pasipuost, skaniau pavalgyt ir linksmi su kaimynėmis laiką praelist—tankiai ją perspėdavo kalbėdamas:

—Ką tu sau manai, mano brangioji dušele, taip netaupiai gyvendama? Per žiemą tu viską išpustysi, o kada atlankys mus raudonas pavasaris, jau dėl jo nieko neturėsime. Šitie Strapailos persergėjimai, jo jaunai pačiai, tik tiek reiške kaip bėrimas žirniais į sieną. Ar ji nesuprato šių savo vyro žodžių, ar nenorėjo suprast, to negali žinot, bet ji nuo jų taupešnė nė kiek nepasidarė. O dėl ko Strapaila buvo papratęs pavasari raudonu vadint, gal tik jis vienas žinojo. Žiema jau baigėsi. Jos vietą pradėjo užimt malonus, seniai visiems laukiamas pavasaris. Su juomi kartu artinosi ir ano-

ji, iškilmingoji šventė—Velykos. Ir kasgi, po septynių savaičių sauso pasnyko nesirengia jas maloniai ir linksmi sutikt!... Kiekvienas, iš paskutinioms taisosi geresnius, gardesnius valgius, ir tt. Kas turi iš ko, tai kiek galint stengiasi pasilepint, o kas "neturi", tai einą per kaimus, ukaninkas nuo ukininko, pasirankiot ką tai gardesnio ant velykų, kaip tai kiaušinių, sviesto, surio ir tt. Užtad paskutinėms dienoms prieš velykas ir pasklinda po kaimus iš miestelių daug įvairiausių rankiotojų. Jų tarpe nemažai budavo atsiranda ir kareivių. Na, ir pasidėkavojant kaimiečių duosnumui ir geraširdystei, veik visi budavo sočiai tai šventei apdovanoti.

Tą pavasarį kariška valdžia miestelyj įvykdė kariumenei permainą: Trumpai prieš velykas, ten nuolatos stovėjusius du eskadronu, visiems gerai pažįstami dragunų, kasžinkur ištraukė, o jų vieton iš toliau atsuntė du eskadronu kirusyry.

Prieš velykas tame antradienyj, ryte, Straipaila su bernu išsirengė į savo jaunos pačios tėviškę prie kokio tai didelio darbo talkon. Namieje pėsilioko jo jauna pati ir du piemenukai. Toje gi dienoje, kaip ant patyčių, užėjo į Strapailus vienas iš naujai miestelin atkeltų kareivių, kirasyras, sau ir savo draugams, ant velykų gardesnių kšnelių maldaudamas. Kadangi kirusyry uniforma buvo visa raudona, tai jaunoji Strapailienė, nieko nežinodama apie juos, ir miestelyj įvykusią kareivių permainą, manė, kad čia tai niekas kitas pas juos dabar neatsilankė, kaip tik jos vyro nuolatos jai minimas "raudonasis pavasaris", dėl kurio viską liepdavo taupyti. Kada kareivis atėjęs gricion paprašė, ar neisgalėtų ką nors jam ant šventės, ji matydama vyrą kaip kaminą ir visą raudoną, vien tik bažais juodais—užklausė:

—Ar tai gal tamista esi tas raudonasis pavasaris, apie kurio apsilankymą mano vyras dažnai man kalbėdavo, liepdamas viską jam taupyti?

Kareivis tuoj suprato, kad čia kas tokio yra, kuom jis naudodamasis galės gerai pasipelnyt, atsakė:

—Taip. Aš tas pats esu. —Aš nežinau dabar nė ką tamistai duot. Mano vyrą viską liepdavo jums taupyti. Ką tamista imate?

—Aš imu viską, kas man tik ką duoda. —atsakė kareivis.

—Nors mėš nelabai taupėme, bet visgi dar yra tiek, kad vargiai tamista paneši. Kodėl važiuotas neatvažiauvi?

—Neturiu savo arklių nė vežimo—jeigu kas man daug duoda, tai padovanoją ir padvadą parsivežt.

—Tai Dieve! Vargšas... nė savo arklio neturi. O šitos viny ar permė pas jus perkaltos ir užnituotos—rodydamą į jo mandieroj ant krutinės ir liemens esančias, žibančias sagutes klausė Strapailienė.

—Žinoma—atsakė kareivis.

Taip besikalbėdami jiedu darbavosj, viską, kas tik kareiviui patiko, rinko ir krovė vežimam: lašinius, dešras, surius, skilandžius, sviesta, kiaušinius, iš klėties grūdus, žodžiu sakant, kas tik kareiviui papuoles po akių pasirodė vertę turis. Kada vežimas tapo pilnai prikrautas, užkinkė porą arklių ir ant galo, dar kareivis paklausė:

—O gal tamista butum gerą ir pinigų kiek išsigalėtum?...

—Ar ir pinigų tamista imi?

—Kodėlgi neimsi, jeigu tik duotum.

Atnešusi Strapailienė, atidavė kareiviui ir visus savo pinigus.

Kareivis dėkavodamas jai už tokį gausų, kurio jis nēkuomet nesitikėjo, apdovanojimą, išvažiavo palikdamas veik tuščias Strapailų namuose sienas.

Parvažiavęs kareivis miestelin su tiek gerybės, greitai susirado žmogų, kuris ant turgaus greit viską išpardavęs šiu kareiviui pinigais pasidalijo. O sugrįžęs namon Strapaila, ir atradęs viską išpustytą, nežinojo nė kur eit, nė ką daryt. Sužinojęs visą dalyką, mėgino skystis valdžia, puolėsi ir prie kariskos valdžios, bet negalėdamas tikrai įrodyt tą kareivį, kuris buvo pas juos atsilankęs, nieko nelaimėjo.

—Kur tu, vargšas kaimieti, teisybę surasi?! Kas jau kartą vilko nasruose, tai ir pilve—vaikščiodamas dejavo Strapaila.

J. Širvukas.

A-M-E-R-I-K-A

(Pasiskaitymas iš etnografijos ir istorijos)

(Tęsa)

šiaurinė. New Yorke, Central parke yra jam paminklas pastatytas šiaurės amerikiečių. Paminklą pastatė 1910 m. laike 100 metų sukaktuvių nuo paskelbimo pietinės Amerikos nepriklausomybės. Bolivaras mirė 1830 m. turėdamas tik 47 metus amžiaus. Pietinės Amerikos republikos vardus ima iš geografiškų apyvostų, Argentina pasivadino sidabro vardu. Mat lotyniškai sidabras — argentum. Ecuadoro republika gavo vardą nuo ekvatorious. Mat ji stovi ant paties ekvatoriaus. Peru pasivadino indijonišku vardu. Mat indijoniškai peru reiškia—žvalgyba. Kolumbija gavo vardą nuo Kolumbo. Brazilija gavo vardą nuo kieto, raudono medžio, koksai auga vien tik jos teritorijoje. Uruguja gavo vardą nuo palmos, vadinamos urugia. Poraguje auga savotiški, arbatiniai augmenys, vadinami poragua. Čilija gavo greko-lotynišką žodžio vardą "Chiliarch", kas lietuviškai reiškia "vadas". Bolivija pasivadino nuo Bolivaro. Venezuela gavo vardą nuo jos savotiškų augmenų, vadinamų "venezua".

Dabar matome, kad pietinės Amerikos republikos pasirinko sau tinkamus vardus. Tai geografiškai, arba etnografiškai.

Pietinės Amerikos republikos.

Argentinos republika geografiškai stovi 21—55 pietiniame latitudo, ilgumu apima 2,400 mylių, į vakarus siekia 53—70 latitudo apie 700 mylių plotu. Klimatas, galima skaityti, yra labai sveikas augmenims ir gyvuliams. Vasaros metu temperatūra tankiausiai stovi tarpe 75—92 F. Dėl togi Argentinoje labai madoje gyvulių auginimo, butent avių.

Argentina labai turtinga upėmis. Upė Porama yra kaip ir Lietuvos Nemunas: laivai plaukioja. Kitos svarbios upės: Plate, Colorado, Negro, Chubut, Chico, ir Sonta Cruz. Argentina turtinga kasyklomis, butent mineralais. Joje randasi didelis sidabro kasyklos. Užtai ji ir vardą gavo Argentinos, nuo lotyniško žodžio "argentum"—sidabras. Argentina apima 1,153,119 kv. mylių. Gyventojų 1921 m. buvo 8,698,516.

Argentinos sostinė Buenos Aires, gyventojų turi 1,674,000. Kiti miestai kaip Bosario turi 300,000 gyventojų, Cordabo 160,000, La Plato 100,000 ir Tucuman 92,000. Užrubežiai Argentina parduoda daugelį javų, butent kviečių, žirnių, tabako, kavos, cukrinių burokų ir šimtus tukstančių gyvulių. Exportas už 1921 m. buvo 651,299,060 pesų, kuomet tuom patim laiku importas buvo tik už 600 milijonų pesų. 1921 m. Valdžia įėigū turėjo 205 milijonų pesų, b iš-

laidų 217 milijonus pesų. Argentinos pinigai, pesas, arba argentiniskas doliaris auksu, vertas 96.48 Suv. Valstijų centų. Popieriniai pinigai biržoje 31.62 centus už pesą. Pilnas popierinės pesos kursas turi vertės 42 centu.

Mokimasis tarpe 6—14 metų priverstinas. Argentinos tautiškas universitetas Cordobaje yra seniausias universitetas Amerikoje, įsteigtas 1613 metuose. Buenos Aires universitetas yra skaitomas didžiausiu universitetu pasaulyje, 1922 m. turėjo 10,404 studentus. Tiek studentų neturi nė Europos, nė šiaurinės Amerikos garsieji universitetai.

Kariumenė Argentinos nedidelė, susideda iš 50,000 vyrų ir dviejų tukstančių oficerų. Karės laivynas susideda iš 10 nemažų laivų. Valdžia administracija turi 14 autonomiškų valstijų, vieną federališką distrikta Buenos Aires ir 10 autonomiškų teritorijų. Įstatymdavytė susideda iš dviejų rumų, senato ir atstovybės. Senatorių yra 30, atstovų 158. Senatorius renkama autonomiškų dalių įstatymdavytė 6 metams. Atstovų renka visi piliečiai keturiems metams. Prezidentas renkamas šešiams metams, kolegiski balsuotojai, renkami visų piliečių. Argentinoje sulyg pamatinių įstatymų, katalikų tikyba yra valstybinė tikyba. Kiti visi tikėjimai yra toleruojami. Prezidentu gali buti renkamas tik katalikas, Argentinoj gimęs pilietis. Siuom laiku Argentinos republikos prezidentu yra Dr. Marcelo F. D. Alvear. Užėmė vietą Lapkričio mėnesyje 1922 m. ir tarnaus per 6 metus iki 1928 m. Lapkričio mėnesiui. Reikia atmint, kad Argentinos republika Lietuvą pilnai pripažino pradžioje Kovo 1921 m. dar adv. Jonui Vileišiui atstovaujant Lietuvai Argentina visų pirmiausia pripažino Lietuvą, iš viso Amerikos kontinento valstybių pirmiausiai už kitas.

Argentinos istoriškai met-laikiai:

1515 m. Rio de la Plata kolonija įsteigta per Juan Diaz de Solis. Vėliaus užmuštas ir, kiti kolonistai išgauti. 1526 m. Patovija kolonija įsteigta per Sebastian Cabota. 1536 m. Buenos Aires, pirmas pietinės Amerikos miestas įsteigta per Pedro de Mondora. 1573 m. Santa Fe miestas įsteigtas per Juan de Garoay. 1591 m. Ispanija paskyrė Hernandezara, pirmuoju gubernatorium ant Rio de la Plato, Buenos Aires ir Paragujos. 1665 m. Ispanija, vietoj gubernatoriaus įvedė vicerojus.

1801 m. pirmas laikraštis River Plate išėjo. Prasidėjo judėjimas už nepriklausomybę, už atsiskirymą nuo Ispanijos. 1802—3 m. pasiro-

dė "Gazette Buenos Aires". Minėto laikraščio redaktorius Mariano Moreno, vienas iš Thamo Paino ir Thamo Jeffersono, atvirai agitavo ispanus už atsiskirymą nuo Ispanijos.

Europoje tuomet viešpatavo garsiojo Napoleono Kordo diktatura. Ispanija buvo talkininke Napoleono, o Anglija priešininke Napoleono ir Ispanijos. Užtai Anglija pasinaudodama karės sąmokslo 1806—7 m. pasiuntė savo kariumenę su gen. Beresford ir užėmė tu- las Ispanijos kolonijas pietinėje Amerikoje. Anglų kariumenė, kad pasekmingiau Napoleoną ir Ispaniją apgalėt, nepasigalėjo nepriklausomybės šalininkus paremt. 1806 m. Ispanija atstatė savo vieną generolą Miranda, dėlei neištikimybės. Misandė grįžo Amerikon, aplankė Suvienytas Valstijas. New Yorke organizavo pietinės Amerikos tėvynainius prieš Ispaniją. Mat dar tuomet visa pietinė Amerika priklausė Ispanijai.

Gegužio pradžioje, 1810 gimė aktyviškas nepriklausomybės judėjimas, su ginklais. 22 Gegužio nepriklausomybės šalininkai atlikę kongreso pirmą posėdį ir atstatė Ispanijos vicerojų Casneva. 25 Gegužio susirinko visas kongresas arba seimas, ir vienbalsiai paskelbė apsisprendimo, arba nepriklausomybės deklaraciją ir išrinko provizionališką valdžią. Prezidentu likosi Cornelia Savarendra. Užrubežių reikalų ir kariumenės ministriu tapo redaktorius Mariano Moreno. Pulkinkas Belgrano užėmė veikiančios kariumenės vadovybę. Žinia apie paskelbimą pietinės Amerikos nepriklausomybės, nustebino visą pasaulį. Pietinės Amerikos patriotai iš Europos, sugrįžo gen. Martin ir našlys Simonas Bolivar, ir stojo nepriklausomybės armijon prie gen. Mirando. Gen. Miranda Bolivaro nenorėjo priimt į veikiančią armiją. Mat Sionas Bolivar buvo labai silpnas fiziškai, didumo turėjo 5 pėdas ir 3 colius, ir svėrė tik 126 svarus. Gen Miranda Bolivarą gerai pažino, nes jis paėjo iš turtingos šeimos. Žinojo, kad jisai buvo Europoje, mokinosi universitete ir lankėsi Suvienytose Valstijose, rašė straipsnius apie garsų francuzų filozofą Russau ir apie šiaurinės Amerikos "Common-sense" pažangą. Užtai gen. Miranda jauną Bolivarą paėmė sau už patarėją.

1812 m. Ispanija uždavė smugį pietinei Amerikos nepriklausomybei. Mat gen. Mirando kariumenė sumušė ir patį Mirandą paėmė į nelaisvę, ir išgabeno į Ispaniją už kelių metų jisai ir pasimirė kalėjime. Tuom patim laiku Miranda Venezuelos pusėje pralošė mušį, o argentinietis gen. San Martin savo puseje gerai laimėjo ties Rio De Plato. Gen. Belgrano ties Tucum Ispanijos didžiules spēkas suėmė. Simonas Bolivar, gen. Miranda patarėjas, tapo nuskirtas visos pietinės Amerikos nepriklausomybės kariumenės diktatorium.

1816 m. 9 Liepos, Tucumane susirinko nuo visos pietinės Amerikos (be Brazilijos) atstovų kongresas ir įsteigė republiką po vardu "Suvienytos Pietinės Amerikos Provincijos". Vėliaus, kuomet Simonas Bolivar 1825 m. įsteigė republiką Bolivijoje, ir La Plato iš Buenos Aires provincijų susidarė nepriklausoma republika, vadinama Argentina. Argentinos valdiška kalba ispaniška.

La Touraine Coffee

52c per lb

"It's the Bean"

"TAI YRA PUPA"

JUMS PATARTINA PASIRINKT GERIAUSIA

Ant Jusų pardavėjo lentynų — paklausk jo!

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

La Touraine Tea

45c 1/2 lb canister

"It's the Leaf"

"TAI YRA LAPAS"

1816 m. 9 Liepos, Tucumane susirinko nuo visos pietinės Amerikos (be Brazilijos) atstovų kongresas ir įsteigė republiką po vardu "Suvienytos Pietinės Amerikos Provincijos". Vėliaus, kuomet Simonas Bolivar 1825 m. įsteigė republiką Bolivijoje, ir La Plato iš Buenos Aires provincijų susidarė nepriklausoma republika, vadinama Argentina. Argentinos valdiška kalba ispaniška.

Brazilija.

Brazilijos republika pietinė Amerikoje yra didžiausia teritorijų plotumu ir skaitlingiausia gyventojais. Teisingai yra sakoma, kad Brazilija yra viena puse visos pietinės Amerikos, taip teritoriskų didumu kaip ir gyventojais. Brazilijos gyventojų 1920 m. buvo suvirš 30 milijonų. Visos republikos teritorija apima 3,275,500 kv. mylių. Republikos sostinė Reo de Janeiro, su vienu milijonu gyventojų. Kiti miestai kaip Soa Paula, turi 600,000 gyventojų, San Salvador, 283,000, Rocile 300,000, Belem 250,000, Porto Alegre 178,000, Campros 175,000, Theofilo Ottori 163,000, Caralinga 137,000 ir Creto 126,000 gyventojų. Brazilijos republika turi 20 autonomiškų valstijų, viena Acre teritoriją ir federališką distrikta Reo de Jarneira. Brazilijos prezidentu dabar yra Artoro Bernorde, užėmęs vietą Spalio 15, 1922 m. ir tarnaus 4 metus iki 15 Spalio, 1926 metų.

Brazilijos įstatymdavytė susideda iš dviejų rumų: senato ir atstovybės. Kiekviena autonomiška valstija renka tris senatorius 9 metams. Atstovybė yra renkama, vienas atstovas nuo 70,000 gyventojų. Brazilija nors skaitosi Amerikos lotyniška republika, bet ji yra savotiška. Mat jinais portugalų kalbą laiko valstybine kalba, tuomi ji ir skiriasi nuo kitų pietinės Amerikos republikų. Brazilija iš šiaurės ru- bežiuojasi su Guiana, Ven- uzela ir Kolumbija. Pieti- nis šonas tęsiasi palei At- lantika. Vakarinis šonas pasiekia Peru, Paragują ir Boliviją. Brazilijos pinigai, doliaro vietoj, stovi mileris, Suv. Valstijų pinigais, ver- tas 54.6 c. Brazilija labai turtinga upėmis. Kaip upė Sao Francisco turi 900 mylių ilgio, Araguay 500 mylių, (Daugiau bus)

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS

STRAIPSNIS 67.

Miego svarba.

Miegas svarbu yra vaikams. Tik dėl penėjimo reiktų vaikams išbudint. Jie tuoj įgauna paprotį keltis tik del reguliariskų penėjimų, ir yra papras- ta, kad kudikis miega istisg nakti nuo šešių iki sešių, pradėdam su trečiuoju mėnesiu. Jie turi but laikomi šiltame, gerai išvėdintame kambaryje. Yra pa- prasta, kad normalis kudikis išmie- ga 20 valandų ir 24. Po pirmo meto jiems reiktų snustert kiek parytiais ir po pietų, vieną ar dvi valandas. Rytini pogulį jie patys savaime atsi- pratina po dviejų metų. Bet po- pietini reikia palaikyt iki sešių metų ar vėliau.

šviežias oras. šviežias oras yra tiek reikalingas kaip miegas. Kudikis turi jo gaut nuo gimimo. Kambarys turi but ge- rai išvėdintas, bet tas nereikia šal- ta. Dviejų savaičių kudikis vasara, o keturių iki šešių žiema, kudikis turi but aklimatuojamas, taip sakant su lauku. Vasarą jokių prisirengimų ne- reikalinga, bet žiemą yra gerai ku- dikį apsupt lyg išvėžant lauk. Tada reikia atidaryt langus plačiai kokią valandą ar ilgiau, nedėdam kudikio į vėją. Tą padarius ketetą dienu, ku- dikis gali but išvėžamas lauk. Kudikis turi kasdien gaut šviežio oro, ar stuboje ar lauke, žiurint loks oras. Geriausias laikas yra nuo 10 ryto iki 3 po pietų. Jis turi but gerai apsau- gutas nuo vėjų, šalčio ir dulkių. Ku- dikui augant, reikia jis ilgiau laikyt ore, o prie gero oro, galima ji laikyt tenai visą dieną.

Mankštinimas. Mankštinimas yra tiek svarbus kiek šviežias oras ar miegas. Labai jaunas kudikis gauna tiek mankštinimo kiek reikia, spardydamas, voli- damasis ir rėkdamas maisto. Devy- ni ar dešimt mėnesių paprastai pra- dēda ropinēt, ir prie to reikia ji ak- stint. Paprastai kudikis bando vaik- štinēt metu amžiaus, bet ečia kudikai škiriasi. Kudikį nereikia ragint vaik- štiot ar stovēt ilgiau negu jis pats nori.

Sveiki kudikai yra tautos turtas. Jei negali žindyt savo kudikio, neimk jokių šansu. Duok jam Borden's Eagle Piens, maistą, kuris pasekming- ai išaukštējo šimtus tukstančių kudi- kių bēgy pastarę 62 metų. Tukstan- čiui gydymoju po visą šalį rekomen- duoja Eagle Piensą delto, kad jis leng- vai suvirškomas ir maistingas, ir jo visados gali gaut gresernėje, nežiu- rint kur eisi.

Tiktai nuolatinis saugojimas iš tē- vų pusės palaikys kudikius nuo neda- penėjimo ir apsaugos juos nuo ligos užpuolimų bei užtikrins jiem jaunys- tės vikrumą ir stiprią sveikatą, kurie yra busiančios laimės ir pasisekimo pamatai. Užganėdintiniai rezultatai gaunami penit nedapenētus kudi- kius, su Eagle Pienu. Mokyklų vaikai, kurie kentē nuo silpnumo maisto, stebėtinai pasitauso su Eagle Pienu, kuomet tas įdedamas į jų paprastus valgius. Visi vaikai turētų gaut vie- ną sykį Eagle Piensą į dieną, apart paprastų valgių. Atmieš du šaukštu

Amerikos laivais del Greitumo, Saugumo ir Patogumo.

Jeigu manai keliaut i bile dalį Europos, pasiteirauk pirma apie Suv. Valstijų Valdžios laivus. Ekspresinis patarnavimas i Plymouth'th'a, Southampton'a, Cherburg'a ir Bremen'a, Susijungimas deli visų dalių Europos. Yra privatiniai kambariai del 2, 4 arba 6 žmonių. Didelis įvairmas gerai virtų valgių, kurie duodami i didelius, svačius valgymo kambarius. Rukymo kambariai, Moterims Salonai, plačios dėnys, Beno Koncertai kiekvieną dieną.

KELIAUK ANT VIENO IŠ SIŲ LAIVŲ:

S. S. Leviathan	S. S. Geo. Washington
S. S. Pres. Harding	S. S. America
S. S. Pres. Roosevelt	S. S. Republic

Del kainų, išplaukimų ir kitų informacijų pasiklauskit vietinio agento.

EKSKURSIJA I LIETUVĄ!

P.A.SLEWIS, trečios klasos departamento vedėjas, prižiūrės Lietuvų ekskursiją laivu George Washington, išplaukiančią geg. 6 iš New Yorko i Klaipėdą per Southampton.

Nepaisant ar esat Amerikos piliečių ar ne, galite važiuot su p. Lewis ir jis išduos dokumentus, kad galėtumet grįšt i šešius mėnesius laiko. Rašyk tuoj arčiausiam agentui del platesnių informacijų. Matykit vis agentą apie pirkimą apmokėtos laivakortės iš Lietuvos. Parsitraukit savo gimines.

UNITED STATES LINES,
45 BROADWAY, NEW YORK.
75 STATE STREET, BOSTON, MASS.

Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

BALTIJOS-AMERIKOS

BLINIA 9 Broadway, New York, N.Y.

TIESI KELIONĖ I LIETUVĄ

PER HAMBURGA PILVĄ ARBA LIEPOJŲ

Važiuokit visai parankiu ir tiesiu keliu Lietuvai važiuodami i PILIAVA aplenkia lenkų juostą (karidorių)

VISA TREČIA KLESA PADALINTA I KAMBARIUS ANT 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ.

S.S. LITUANIA — Balandžio 30-tą
S. S. ESTONIA — Gegužės 21-ny

Trečios Klesos Kainos i:
HAMBURGA \$103.50 — PILLIAVA \$106.50
— LIEPOJŲ IR KLAIPĖDA \$107.00
Dėl laivakortė ir žinių kreipkitės prie savo agentų.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!

Parėjo naujų sampelių audėlio del žieminių overkojų ir siutų. Ateikite pasirinkt ju SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare

Vincas Intas & Son

15 Millbury st., Worcester, Mass.

Paikiai Pasirėdęs Jaunikaitis.

Ruffles

Galit dėvėti naujai suprogtą siutą: Stikliniai silnūs tvermykai. Jūsų pirštų negali buti puikiai nušluotuti. Ir lygiai, avarai nusukęsi pūdas. Bet — jei jusų galva pilna pleiskanų — tai tas gailusis viskas.

Ką tokiam atstakime pamanyti apie jus? Jūsų mylimoji panelė? Vicos jusų patangos, pataryti gerą imovėdį, nuolankumą, ir jus pradėti kaupti savo galvą ir buratyti nešvarias pleiskanas po visą kambarį. Naudokit

Camada apiklosė **Ruffles** **65c. už bonka**

Plaukianų mirtingų priešt! Išlaisykite savą kitų pagarbėje. Tik su truputiu patrin- kit galvos oda kiekvieną vakarą per kokią dešimt dienų ir daugiau nereiks jums gėdintis nusidoti savo sruobelė bile kur. Pleiskanos šlapia viskai i trumpą laiką ir po to, vienas jų reikia daryti. Tai reikėdintis patinti galvos oda su Ruffles, ir daugiau niktomet pleiskanos jus nekankins. Koks skurdamas tūmė but!

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Eagle Piens su trimis ketvirtiniais puoduko šalto vandens. Kiti vaikai geriau ji myli su ginger ale, vaisių sunkomis, suplaktu kiaušiniu ir skans- koniu.

Perskaityk atyžiai šiuos straips- nius kiekvieną savaitę ir pasidėk at- ečiai.

J. L. Pašakarnis
Lietuvų optometristas
ir akinų pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.
Foreign Language Information Service.

Akušerių klausimas Suvienytose Valstijose.

Dr. Anna E. Rude, Suvienytų Valstijų Vaikų Biuro Motiškos ir Kūdikiškos Hygienos direktorė, parašė knygutę apie akušerių problemą Suvienytose Valstijose. Ta knygutė įdomi sveltintautėms, nes akušerė lošia svarbią rolę tarp sveltintautėjų moterių šioje šalyje. Jos ne taip populiariškos su čion gimusiomis, nes jos paprastai saukiasi daktarą, ir žino, jog čia, didžiausiose miestuose yra tam tikri ligonbučiai.

Kad akušerės galėtų apsipazinti su egzistuojančiomis reguliacijomis ir, kad galėtų tinkamiau prižiūrėti savo darbą, trisdešimt šešios valstijos reikalauja užregistravimo ar pas valstijos Sveikatos taryboje vietinį registorių ar vietinį sveikatos valdininką. Septiniolikoje vastijų tik tos akušerės, kurios perėjo egzaminą ir gavo leidimą, gali but užregistruotos.

Beveik visos valstijos reikalauja egzaminu leidimų ir už registravimą mokesčius. Kaikuriose valstijose akušerės turi išsiimti naujus leidimus paskirtu laiku. New Yorke jos turi išsiimti leidimus kasmet.

Mokslu reikalavimai visur kitoki ir tik dešimtyje valstijų toki reikalavimai yra valstijų įstatymuose. Tris valstijos reikalauja, kad akušerės turėtų augstesnę mokslą, ir dvi valstijos reikalauja žemesnės mokyklos mokslą, ir apart to reikalauja, kad jos būtų prasilavinę akušerystėje, pirmiau negu gali gaut leidimą. Nors kelios valstijos reikalauja, kad aplikantės turi moker rašyti ir skaityti anglų kalba, kitos valstijos naudoja vertėjais. Svetimų šalių akušerystės diplomai yra pripažįstami.

Pasirodo, kad daugelis įstatymų, kurie liečia akušerystę, buvo sutaisyti akušerių panaikinti. Pastangos keliuose dideliuose miestuose parodo, jog įvedimas mokslo laipsnio naikina nepageidaujamas akušerės. New Yorke, Bellevue Akušerių Mokykla, veikia nuo 1907 m. Ir New Yorkas reikalauja užbaigimo tos mokyklos arba panašios mokyklos, pirmiau negu duodama leidimas praktikuoti. Įstatymų peržengimas atsaukia leidimus. Per dešimt metų akušerių skaičius sumažėjo nuo 3,000 iki 1,600. 1922 metais New Yorkas turėjo 1,539 registruotų akušerių. Kaikurios valstijos nereikalauja mokslisų ar kitų kvalifikacijų, bet kitos valstijos turi aiškius reikalavimus. Kalifornijoje, pirmiau negu akušerė gali praktikuoti, turi užbaigt keturių metų augstesnę mokyklą, turi but prasilavinus akušerystėje ir turi imt egzaminą. Connecticut valstija reikalauja užbaigimą akušerystės mokyklos, gero apsiėjimo paliudijimo ir egzaminu. Illinois

akušerės turi užbaigt žemesnę mokyklą ir imt egzaminą. Indiana reikalauja keturių metų augstesnio mokslo diplomą iš akušerystės mokyklos ir egzaminą. Marylande, akušerės turi skaityti ir rašyti. Turi parodoti certifikatą nuo daktaro, kuris pažymi, jog ji tarnavo prie penkių atsitikimų, turi turėti tris gero apsiėjimo certifikatus. Minnesota reikalauja diplomą iš akušerystės mokyklos ir egzaminą. Missouri valstijoj akušerė turi but apsipazinus su akušeryste. New Jersey reikalauja paprastos mokyklos mokslą, certifikatą arba diplomą iš akušerystės mokyklos arba motinystės ligonbučio, kuris turi 1,800 valandų instrukcijas. Turi imt egzaminą.

New Yorkas reikalauja skaityti ir rašyti (ne priskaitant sveltintautėjų), diplomą iš akušerystės mokyklos arba kitą tinkamą prirodymą. Ohio reikalauja augstesnę mokyklos mokslą, diplomą ir akušerystės mokyklos arba leidimą iš svetimšalies. Reikalauja egzaminu. Pennsylvania reikalauja užbaigimą akušerystės mokyklos arba kitą tinkamą prirodymą ir egzaminą anglų kalboje. Washington valstija reikalauja žemesnės mokyklos mokslą, diplomą iš akušerystės mokyklos, užgirtą daktaro, aplikaciją ir egzaminą. Wisconsin reikalauja diplomą iš akušerystės kolegijos, prirodymą gero, morališko ir profesionališko apsiėjimo ir egzaminą.

Indijonų pilietystė.

Pilietystės duryt atidarytos 125,000 indijonams, sulgy naujo biliaus, kurį raptuota Atstovų Butui Committee on Indian Affairs. Bilius įnešta pirminko, Homer P. Snyder, House Committee on Indian Affairs, ir užgirtas komisoriaus Burke iš Indian Office, autorizuoja vidaus ministerijai duot pilietystės paliudijimus nepiliečiams indijonams, kurie gimė Suvienytose Valstijose, kurie pilietystės prašo. Su išdavimu pilietystės, bilius sako, jog jis ar ji liekasi piliečiu. Ta pilietystė neatims indijono tiesas paveldėti šeimyniškas ar kitas nuosavybes.

Du trečdaliai indijonų gyvenančių Suvienytose Valstijose, yra Suv. Valstijų piliečiai arba viso 200,000. Naujas aktas atidarys kelias tiems indijonams, kurie būdavo ikišiol sulaukinti nuo pilietystės. Jie turės pridout aplikaciją Vidaus ministerijai ir gaut certifikatą, paaiškinant, kodėl 125,000 indijonų nebuvo piliečiai, komisiонерius Burke šiadien sakė, jog jie negalėjo gaut pilietystę, jeigu neapleido savo gyvenimo vietas (rezervacijų). Jie pirmiaus turėjo atsiskirti nuo savo šeimynų ir gyvent kaip baltodžiai žmonės.

Snyder bilius leis indijonams gaut pilietystės certifikatą iš vidaus ministerinėjant ar jie gyvena ant savo žemės, ar kur kitur.

Sėmenų produkcija.

Sėmenų produkcija 14 šalių, skaitant Rusiją, yra paduota kaip 112,563,000 bušelių, suliginant su pereitų metų 80,260,000 bušelių Suvienytų Valstijų Zemdirbystės Departamentas skelbia. Pereitais metais 28 šalys produkavo 94,000,000 bušelių. Tokiu būdu, jeigu visų šalių produkcija bus suskaityta, viso pasaulio produkcija bus 126,000,000 bušelių. Tai yra didžiausia produkcija nuo karės laikų. Prieš karę daugiausia buvo produkavota 111,000,000 bušelių.

Padidėjimas pasirodo Argentinios produkcijoje. Pereitais metais ji produkavo 63,225,000 bušelių. Argentina dabar produkuoja tarp 65 ir 80% sėmenų. Angliška India užima antrą vietą. Anglija ir Suvienytos Valstijos daugiausia importuoja sėmenų.

SVEIKINIMAS.

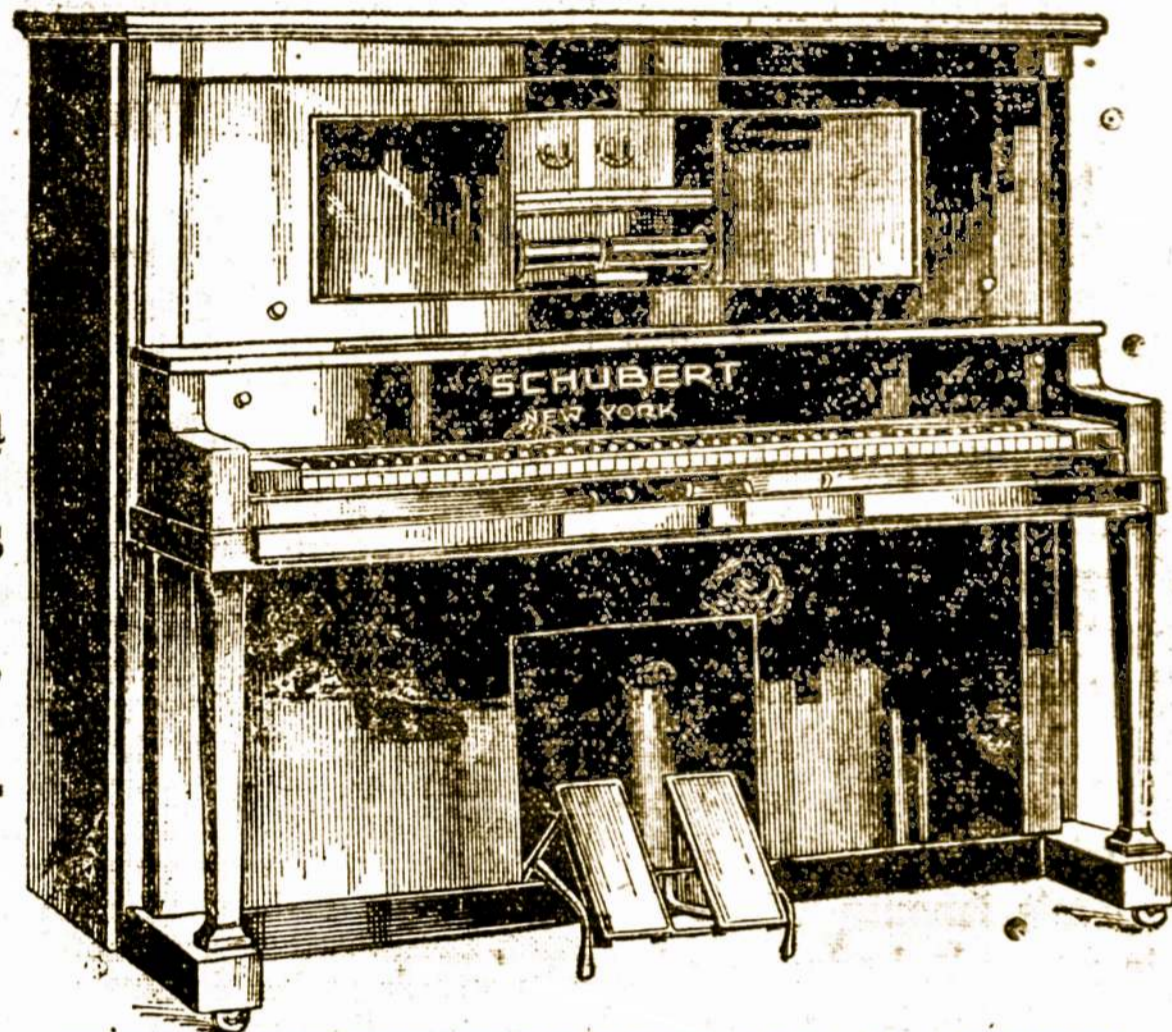
Paėmęs rankosna "Am. Lietuvio" No. 13 ant pusl. 8, tėjimi didžiai našų ir tikslingą pranešimą iš veikimo Worcesterio kolonijos, tai pramonininkų susirinkimas. Net ir komitetas išrinktas, kurin įeina pp. Dėdynas, Bakanauskas ir Baltromaitis. Įgyvendint obalsis "Savas pas savą" nėra taip sunkus kaip tai kurie išvaizdina ir tam tikslui nereikia naujo laikraščio turėti, ne įstatų rašyti. Worcesterio čiai turi laikraštį "Am. Lietuvį", kuris pilnai gali patenkinti reikalus, tik prie jo daugiau ir tampriau privalo susispiesti patys pramonininkai ir vietos veikėjai, korespondentai. Remkite laikraštį savais skelbimais, prisidėkite savo centu prie Lietuvos kurybos darbų, o netik vietos lietuviai noriai rems, bet ir artimesnių kolonijų pritrauksite pirkėjus.

Galbut manoma sutvert "Prekybos Rumus", tai kas kita; bet čia nereikia įstatų, nes gali pasinaudot iš jau gyvuojančių "Chamber of Commerce" įstatų, tik pritaikyti juos prie mūsų lietuvių reikalų. Arčiau ir tampriau prisiglaudus prie vietinio laikraščio "Am. Lietuvio", į trumpą laiką, sakysime, į pusmetį, jau apčiuopiamus rezultatus matysite. Lai "Am. Liet." tik po dvi skilti pašvenčia aiškinimui prasmės ir užduoties Prekybos Rumo, ir vietos lietuviai greitai supras svarbą, be kurios įstaigos jau negalės apsieiti. Ir obalsis "Savas pas Savą" nejuokiomis įsigyventins savaimi. Tad velytina, kad šis taip tikslingas, našus darbas neužmigty. Jis, rodosi, gyvuos, ir neš naudą, nes tvėrimas įstaigos pavestas labai rimtiems vyrams. Lai gyvuoja Worcesterio Lietuvių Prekybos Rumus. Dr. A. L. Greičunas.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNE GAUNAMA IVAIRIŲ KNYGŲ.

Pavasarinis Išvalymo \$412 IŠPARDAVIMAS \$412

SPECIALIS PASIŪLIMAS ŠIO DIDELIO IŠPARDAVIMO, YRA—
Mechaniškas Pianas Su Suolu, Su Voleliais ir Pristatymu, už \$412.

PAPRASTI PIANAI.
Per šį išpardavimą mes siūlom gražius pianus, žema kaina, už \$337.—

Ilgas laikas duodamas pilnai išmokėti. Užtenka tokios mažos sumos kaip \$10.—

TIK APRUBEŽIUOTAM LAIKUI.

Kiekvienas instrumentas turį visus vėliausius pagerinimus; kiekvienas turi aiškų, skambų balsą; kiekvienas yra grožės darbas.

\$412 nėra nepaprasta kaina už mechaniškus pianus, bet yra labai žema kaina, atsižiurint į puikius, naujutėlius instrumentus, kuriuos siūlom.

PIANAS, SUOLAS, VOLELIAI IR PRISTATYMAS.

Šie mechaniški pianai yra visai nauji, 88—tonų pianai, gerai—žinomos, užsitikimos išdirbystės — išdirbėjų ir mūsų pačių gvarantuoti. Viskas, suolas, voleliai ir pristatymas suteikiama už \$412. Tokia mažą suma, kaip \$10 skaitysis už pradinį įmokėjimą.

PEARSON PIANO CO.,
238 Main Street Worcester, Mass.

KIBIRKSTELIS.

"Sandara" nē nepasijuto kaip pati sau į kuprą įsigylė. Ji norėdama pasirodyt daug besirūpinanti kuomet reikia, rugoja, kad "Vienybės" sumanymą, jog reikia surinkti lietuvių statistikas ir parodyt valdžiai kiek lietuvių buvo 1890 metais, pripažino, o daugiau niekas; tuomi ji pasisakė, kad ir ji Vienybės gerą sumanymą nerėmė.

Man rodosi, kad Lietuvoj išeis iš mados lietuvių kalbos žodynas; kol jis bus užbaigtas, parsieis rengt žodyną "kauniškių" kalbos, kuris turi nesuskaitomą daugybę tokių žodžių kaip: nebe, tebe, prostizas, suverenė, biznesis, tapyba, remont, kuryba, fiksum, bebe, nebebe, ir milijonai kitų, eiginisų veblėnimų.

Ukininkai bėdavoja, kad ateinanti vasara bus labai šlapia, nes Washingtono ponai aliejaus taip daug ištaškė, kad ir šimtas prohibicijų jį viena vasara ne išdžiovins. Ir kas dar blogiau, tai, kad tas aliejus be jokio skonio: nē sunias, nē katės jį ne laka. Prasta tai Dievo dovana. —XXX.

Chicagoiečiai buvo užmiršę "visų mylimą" Petronę, bet kaip tik Graičiūnas pasirodė jojančių ant juodos kumelės, jie ir vėl atpinė. Sakau: Tu man ir įsiklepok amžinai į vieną daiktą! —XXX.

Ar Kenčiat Nuo Vidurių Nesmagumo ir Nevirškinimo?

Zmonės tankiai mano, kad jie turi širdies ligą arba appendicitis, iš priežasties skausmo, kuris ištiko paeina nuo geso viduriuose. Eikite pas savo aptiekorių ir nusipirkite Pepsinic Seltzer, jei norit pasveikt.

yra vienintėlis gyduolė, kuri palengvina nerviškumą, vidurių nesmagumus ir numalšina vėnių laikę neštumo. Neturi jokių vaistų kenksmingų širdžiai. Galite gaut bile aptiekoje.

Pepsin Seltzer Company.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuardo Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenulenka ir tuo būdu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinių neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiguosime, ką sakome, atsiųsim jums išmėginimui visai DYKAI.

Plapao Laboratories, 3059 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

Suite 71. Tel. Park 7636.

Dr. Ruth F. Bernot Lietuvių Dentistė. Central Exchange Bldg. 311 Main Street, Worcester, Mass.

SEVEROS GYDUOLĖS UZLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA.

Nuo niežtančių išberimų vartojant

Antiseptiškas Mostis

Vartojamas nuo niežų, išberimų ir kitokių odinės ligos.

KAINA 50c

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

111 CIGARETAI

10c JIE YRA GERI!

Naujas Lietuvių Graborius
JUOZAS J. DIRSA
Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą arba giming, kreipkitės prie manęs. Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—
13 Ellsworth Street. Tel. Cedar 4953.

Pope Optical Co., 397 Main St. Worcester, Mass. (Viršui Moulton's krautuvis)

TIK PATRINKIT JUOMI

Kuomet jus kasdien skaudus alkas reumatizų skausmu, ar užpuola neuralgija, aronėginis skaudimas mūšriai ir mūškaliai—todis neperakomą balerianinus patiriami eviriai patiriant su
PAIN-EXPELLER Pat. Būre.
Ir tuojais pajautėms malonai deginantį šilumą beriešiant po skaudančią vietą, kuri suteikia malonių anestetikų. Visiškai nėra reikalo kančia turint po ranka tokių tikrų pagalbų.
Pain-Expeller la tikrai pagelbės ir jums, kaip jsi jūgelbėjo neskaudanti mien tuksantiam žmogui per daugelį metų. Visomet laikykite jo bonkė parankioje vietoje.
35c. ir 70c. už bonkė aptiekose.
F. AD. RICHTER & CO. 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

Turėjo dieglinį reumatizmą kairėj šlauny.

Jautėsi taip gerai kaip jaunas žmogus.
Ponas Geo. W. Male iš Berybuy, W. Va., rašo: "Galiu rekomendout Nuga-Tone'ą kaip gerą vaistą. Aš turėjau dieglinį reumatizmą kairėje šlauny. Aš išgulėjau 36 dienas pavymui ir visas sublogėjau. Turėjau nevirškinimą, nervotumą, negalėjau gerai miegot ir ištiesas valandas išgulėdavau negalėdamas užmigti. Dabar aš miegu gerai ir turiu gerą apetitą, galiu valgyti viską kas tik papuočia. Esu 57 metų, o jaučiuosi taip kaip kad jausdavau jaunas budamas. Nuga-Tone istaiste mane ir aš jaučiuosi kaip žmogus." Nuga-Tone tyeria, sutaiso, maitina ir atgaivina visas gyvybines ir silpnas kūno dalis. Pamėgink jį pats ir įsitink. \$1.00. Nuga-Tone'ą pardavinėja visi geresnieji aptikinkiniai poptingai garantuodami, kad suteiks pilną patenkinimą, arba pinigai bus sugrąžinti (garantija rasi prie kiekvienos bonkelės), ar pasius tiesiog apmokėtu paštu National Laboratory, 1088 S. Wabash Ave., Chicago, Ill, pasiunčia jums \$1.00.

VIETOS ŽINIOS.

Trukšmingas susirinkimas. Praėjusioje nedėlioje įvyko SLA. 57 kuopos susirinkimas. Susirinkimas turbūt buvo trukšmingiausias šios kuopos istorijoje. Narių prisirinko apie pusantro šimto. Valdybai paaiškinus, kad įvyksta kuopos vakaras su priverstinu narių įžangos bilieto mokesčiu, keliatas ant vietos pakėlė trukšmą; bereikalingi buvo aiškini-

mai, kad yra patvirtinę pirmesni susirinkimai. Tuli rėkė ir keiksmo žodžius vartoję, grumojant pametimam Susivienijimui. Vienas žmogelis šaukė: "mės katalikai didžiulioje, nepasiduosime kairiems". Pirmininkui vėl šaukta: "Pasiziūrėk ką tu dirbi! Siadien bažnyčioji kolekcionas, o tu rengi priverstinus vakarus..."

Šiaip-taip priėmus vakaro įvykdinimą, finansų sekretorius išdavė metų bertainio įeigo ir išeiigo atskaitą. Vėl kilo trukšmas. Mat organe paskelbta, kad kokiu ten budu už Spalio mėnesį likosi mokesčiai ir centrą priduoti. Čia tai jau tikrai kilo audra, kokios galbut šios kuopos susirinkimuose nebuvo: po kelis kartu kalba, rėkia, keiksmoja, pirminko tvarkos niekas nepaiso, keli vėl reikalauja balsą ir nelaukė kol kiti pabaigs, stoja ir rėkia kiek tik kuris gali. Pirmininkui nėgalint užvest tvarką, jo vietą užėmęs vice-pirmininkas Bernota, rimtas ir šaltas žmogus, ėmėsi tvarkos užvedimo. Per pusę valandos plaktukas lošė kulkasvaidžio rolę, visuose kampuose rėkiant desperacijos balsais. Po ilgoko laiko vice-pirmininkas visgi tvarką užvedė, ir nors su sekretoriaus atskaita dalykas nieko bendro tame neturėjo, tai vienok atskaita atmesta, priimant įnešimą paskirt iš penkių ypatų komisiją viso dalyko ištyrimui.

Paskui balsavimai į centro valdybą. Nors priimta niekam neagituot už vienus ar kitus kandidatus, tai visgi naujų kandidatų šaliniškai savo agitaciją varė "aš balsuoju už tą ir tą". Balsavimuose pasekmės buvo, kad išimant Jurgeliutę, visi naujieji kandidatai gavo didžiumą.

Vakarienė ir "protestas". Praėjusio nedėlioje, SLA. 57 kp. po trukšmingam savo susirinkimui turėjo vakarienę, kurioje turėjo but ir užprotestavimas prieš imigracijos varžymą. Publikos susirinko suvirš poros šimtu. nes e-

mus lyt, daugiau susirink nebuvo galima. Po atvaidinimui "Teodolindos" vaizduko, skaityta rezolucija protesto prieš imigracijos varžymą. Nėsimt kam dalyką aiškiai išaiškint, susirinkus publika nesuprato protesto reikšmę, ir patikejus, kad tuomi galima valdžiai nusidėt, didžiūma balsų rezoluciją atmetė. Keisti dalykai!

Suėmė "išradėjus". Springfieldo policija suėmė automobilium bevažiuojant kelis vyriškius, kurių automobilyje atrasta pora užtaisytų revolverių, ir todėl paskaityti jie kaip žmonės, su plėšimo tikslais. Jie į Washingtoną gabeno užpatentot "išrastą" perptum mobile (sausos jėgos) mašiną, kurios išradėjų esąs tulas Vaitekunas. Visi suimtieji pasidavė esanti iš Worcesterio, bet Worcesterio policija tokiomis pavardėmis žmonių Worcesteri-ryje neranda kada nors buvus, nėgi čia niekas žino, kad kas būtų tokią mašiną kada "išradęs". Turbut tai koki slapukai, besislapstanti svetimomis pavardėmis.

Numirė šykštuolė. Prie Chandler gatvės gyveno 73 metų amžiaus Margarieta McManus. Aną savaitę ilgai jai nepasirodant kaimynams, policija atkreipė atydą, ir išlaužus jos gyvenimā, išgirdo ant augšto silpną dejavimą. Užlipus palėpį atrasta šeimyninė pusiaų gvyā, užbadėjusia. Kambariuose nebuvo nieko valgomio, kambariai įrengti gana skrupiai. Nugabenus ją ligonbutin, ten ji į trečią dieną numirė. Nuokart manytā, kad ji badu mirė dėl neturto. Dabar vienok surasta bankos knygelėse, kurios parodo bankoje ją turėjus \$12,000.

Svārbus susirinkimas. Atėinančioj nedėlioje, Aušrelės kambaryje įvyks svarbus Sandaros kuopos susirinkimas, kuriame apart daugelio svarbių dalykų aptarimo, bus balsavimai į centro valdybą nominuotų kandidatų, taipgi rinkimas delegatų į busiantį Sandaros metinį suvažiavimą, kuris įvyks Worcesteri-ryje, 8, 9 ir 10 dienosė Gegužio. Ten pat bus ginčijama tema "ko truksta Sandaros gyvumui".

"DEUTSCHLAND" ATPLAUKIA. Naujas Hamburg-Amerikos linijos laivas Deutschland atplaukia iš Hamburgo į New Yorką pirmu sykiu balandžio 6, ir vėl išplauks bal. 17. Naujasis laivas yra trečias turintis vardą "Deutschland." 1847, tuoj po kompanijos susitvėrimui, mažas laivelis, kokių 700 tonų, plaukiojo per Atlantiką, nešdamas 91 pasažierius, ir siulė pasažieriams tokį nepaprastą dalykį, kaip lovas dėl kiekvieno, ir indus su kompanijos antspauda. Antras "Deutschland" pradėjo plaukioti 1900. Buvo 17,000 tonų, laivas įtaisytas pagal vėliausią madą. Naujasis "Deutschland" yra 22,000 tonų svarumo, neša apie 2,000 pasažierių, ir turi visus moderniškus įtaisymus dėl pasažierių patenkimo ir gerbuvio. Prie to, "Deutschland" ir "Albert Ballin" turi naują sistemą tankų, kurios apsaugoja laivą nuo supimo. PARDAVIMAS visokių Karvelių, balandžių po \$2.00 pora, vėrti \$8.00 pora. Tyras medus, 5 svarų viedrukas \$1.60. Geriausias, \$1.85 už 5 svarus. Taipgi gerai žinomas Airedale šuniukas, \$30, vertus, parduodu už \$10. Ir vienas geras medžioklės šuo, \$50. vertus, už \$12. FARMERS' ASSOCIATION, BOX 107, Pentwater, Mich. (15-16)

DIDELĖS RISTYNĖS! KETVERGE, BALANDŽIO 17 DIENĄ, 1924. Pradžią 7:30 vakare. Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott g-vės, Worcester, Mass. Tokių ristynių dar nėra buvę Worcesteri-ryje, tad ir pareiga kiekvieno lietuviu pamatyti. Risis lietuviškas milžinas T. JUŠKA, kuris sveria net 250 svarų, su europiškų čempionų I T A L U. Worcesterio lietuviams žinomas drutuolis B. M. BIEKSA imsis su vokiečių čempionu. Tad visi įsitęmykite gerai dieną ir atėikite! TAI ŽINGEDŽIAUSIOS BUS RISTYNĖS!!!

ANTRA SPECIALĖ EKSKURSIJA LIETUVON.

Didžiausias pasaulų JURIU MILŽINAS "LEVIATHAN" vėl plauks su Lietuvių Ekskursija į Lietuvos Uostą Klaipėdą. Iš New Yorko (Pier 86 foot of W. 46th St.) — išplauks subatoje, Liepos 5-tą d. 1924 m., lygiai 12-tą val. vidurdienį. Ekskursioj dalyvaus daug Amerikos lietuvių, lygiai kaip ir praėjusį meta. Kas norės galės keliauti pama, antra arba trečia kles. Plaukiant tiesiog Klaipėdon yra didelis lietuviams parankumas. Išvengima mainymosi traukinių, kilnojimo bagažo ir kitokių neparankumų. Nereik kitų šalių vizų, gana tik vien Lietuvos vizos, o tuomi susitaupo daug bereikalingų lėšų. Gi reiksmė tiesioginio susisiekimo tarp Amerikos ir Lietuvos per Klaipėdą, lietuviams yra didelė ir brangi. Tiesiogini susisiekima vandeniu pravedė Amerikos Valstybinė Garlaivių Linija—United States Lines,—surengdama pirmutinę ekskursiją tiesiog į Klaipėdą ant šito paties laivo, kuris pirmu kart išplaukė, Liepos 4 d., 1923 su pirmutine Lietuvių Ekskursija.

Štai ką apie tai sako "Prūsų Lietuvių Balsas". No. 163, iš Liepos 18 d., 1923 m. "Štai atplaukė į Klaipėdą pirmasis garlaivis, Amerikos Valstybinės Garlaivių Linijos naujai įtaisyto tiesioginio susisiekimo tarp Amerikos ir Lietuvos. Visi keleiviai išrodo sveiki, linksmi ir pilnai kelione patenkinti. Šitas pirmutinis iš Amerikos laivo atplaukimas yra labai svarbus Klaipėdos istorioje. Tai buvo Lietuvių šventė. Saaunus burys žmonių susirinko priplaukoj su tikti laivą ir atkeliaujančius Amerikos brolius lietuvius. Sveikino Laimės Laiva ir atkeliaujančius lietuvius pulko orkestra ir žymieji Klaipėdos ir Lietuvos valdininkai. Ant galo Amerikos Valstybinės Garlaivių Linijos įgaliotinis, atminčias šio istorinio nuotikio, įteikė, vardė šios linijos, Vyriausiam Klaipėdos Komisarui, puikią Amerikos Vėliavą; kuri pirma taip mandriai splenojo garlaivio masto gale".

Kadangi laivas "Leviathan" per didelis Klaipėdos vandeniu naviguot, tai ir šį metą Lietuvių Ekskursija keliaus ant "Leviathan" iki Southampton, Anglijoj, o nuo čia persės į mažesni laiva, kuris plėvesuojant Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, plauks tiesiog į Klaipėdą. Klaipėdų ekskursantus sutiks United States Lines atstovybė Lietuvai. Norintiems čia bus progos aplankyti Lietuvos istorines vietas kaip antai: Juodkranti, Rambyną, Birutės Kalną, Milžinkapius etc. Lietuvos Žemės Ukio ir Pramonės Paroda atsidarys praėjusioj Rugpjūčio ir tėsīs per visą mėnesį. Todėl lietuvių keliaujanti su šia ekskursija turės progos dalyvaut parodos atidarymo iškilmėse.

Taigi visi, kurie jau ruošiatės ar tik manote važiuoti šį metą Lietuvon apsigyvent ar tik apsilankyti, Vaziuokit Liepos 5-tą ant laivo "Leviathan", tiesiog į Klaipėdą, kartu su šita daug lietuviams reiskiančia ekskursija. Vaziuojantiems tik pasisvečiuot patariame užsisakyti vietas ir pasipirkti laivakortes ir sugyžimui atgal. Lietuviams ne Amerikos piliečiams sugyžimas atgal bėgyje 6 mėnesių yra užtikrintas. Kas tik gali ir nori Valio Amerikos Valdžios laivu, su Lietuvių Ekskursija, į Lietuvos Klaipėdą. Ekskursija vadovaus oficialis United States Lines atstovas ir visiems Amerikos Lietuviams gerai žinomas John W. Luth (Liutas), kuris pilnai pridabos keleivių reikalus visu keliu. Kainos iš New Yorko į Klaipėdą reguliariės: III-kles \$107, II-kles \$152.50 ir augstyn, I-kles \$344.35 ir augstyn. Karės mokėsniis ekstra. Tuojaus užsisakykit vietas, pasipirkit laivakortes ir apsilpinkite reikalingais dokumentais pas vietinį agentą, arba UNITED STATES LINES, 45 Broadway, N.Y.C. (15-16)

Parsiduoda Namai—Farmos!

ARTI LIETUVIŠKOS BAZNYČIOS 3 tenementų 6-6 kambarių namas, elektra, šiltas vanduo, skalbimo loviai, šiluma viename gyvenime. Kaina \$11000, įmokėt \$2000. PROVIDENCE STREET, 6-6-6 kambariai, visi įtaisymai, kieta medžio grindys, virš 6000 pėdų žemės. Kaina \$12500. PELNINGAS INVESTMENTAS. 6-tenementų namas, visi įtaisymai apart šilumos. Krautuvis ir garadzius. Randų \$2100 į metus. Kaina \$15500, įmokėt \$1500. ARTI QUINSIGAMOND, 5 kambarių katedzius, visi įtaisymai. Kaina \$4800, įmokėt \$1000. 60 AKRŲ FARMA, 11 mailių nuo Worcesterio. Puikus budinkai, lygi, neakmenuota žemė. Parsiduoda su gyvuliais ir padarais. Galima maitinti ant namų mieste. 78 AKRŲ FARMA, arti miesto ir state road. Dideli ir geri budinkai, elektra ir vanduo name ir banioje, derlinga žemė, daug miško, gražus, įvairiausių vaisingų medžių sodas. 20 galvių, pora gerų arklių, visi padarai ir mašinos. 3 vištinkai, į pora šimtu vištų ir viščiukų. Kaina su viskuo \$8500. 60 AKRŲ FARMA, du ferai nuo Worcesterio. Galima pirkti pigiai už "cash" arba maitinti ant namų mieste.

A. BLAZYS, 15 Millbury St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA. PARSIDUODA aržuolinis kambario sėtas, springai, matrasas, aržuolinis valgomas stalas, elektra įtaisai.

MRS. GALLAGHER, 86 Green st., Worcester, Mass.

PAJIESKAU dėdės Martino Dereškevičiaus, paeinančio iš Lietuvos, Trakų miestelio. Girdėjau, kad gyvena Withcaberg, W. Va. Jei kas žino, arba jo paties medžiui atsiųsti. Marijona Repeikiūtė—(Vineo dukta) 59 Lafayette st., Worcester, Mass.

PAJIESKAU brolio Aleksandro Jonušo iš Kilpiškio k., Tryškių p., Kauno apsk. Pirmiaus gyveno Chicagoje. Dabar nežinau kur. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsiųsk, arba, kas praneš gaus dovaną. Liudovika Lukošienė, 113 Curry Rd., Schenectady, N. Y. (15-16)

PAJIESKAU moters ar merginos apdirbt namus, ir prižiūrėt šeimyną iš trijų ypatų—manes, ir dviejų mergaičių. Kaslink mokesties galima susitarti ir sutikti. V. Kalasineckas, 146 Jersey st., Ansonia, Conn. (14-15)

PRANESIMAS! Pranešimas Worcesterio Lietuviams, kad P. Andrius Kėblinskas atidare GROSERNĖ ir RESTAURANTĄ, kur galite gaut visokių daiktų, kurie prie groserio priklauso. Taipgi geriausias restourantas, švieži valgiai kiekvieną dieną, o jau ICE-CREAM, tai jau nereikia nė kalbėt, dėlto, kad nuo P. A. Dėdno, tai jau geriausias. Taipgi mūsų sodė ir cigarus partraukti iš Turkijos, o daug daiktų ir yra iš Vokietijos. Taigi, malonus draugai, atsilankykite pas mane ir busite užganėdinti. Su tikra pagarba, Andrius Kėblinskas, 255 Chandler St., Park 87623. (14-16)

Extra, Extra, Bargasas! Šitos ukės turi but parduotos į 20 dienų laiko, už kainą pusė tiek kiek jos vertos, stuba, 10 kambarių, barnės geros, 4 arkliai, 5 karvės, vištos, kiaulės, padargai, 80 akrų, viskas už \$4000, įmokėt \$2000. 80 akrų, gera žemė, arti miesto, sodas, miško, upelis, banė gera, nauja 36x46, vėrtė \$1900. Stuba 7 kambarių ir kiti budinkai, \$2600, įmokėt \$1100. 160 akrų žemės, geri budinkai, gera žemė, 1 mailė į miesta, su gyvuliais, padargais, už \$7000, įmokėt \$3000. P. D. ANDREKUS, Pentwater, Mich. (15-16)

UNITED AMERICAN LINES (HARRIMAN LINE) HAMBURG AMERICAN LINE. Trumpiausias kelias į visas LIETUVOS išplaukimas kas savaitę mūsų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland, su I, II, ir III klasios pasažierais ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III klasia. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės. UNITED AMERICAN LINES, Julius Rottenberg, Inc., 260 Hanover St., Boston, Mass. arba kiti įgalioti agentai.

NUBAUSTAS! ŠIS mažas vaikas išdykavo, todėl jo motina pareiškė, kad jis negaus nė trupinio.

BAMBINO. Matali ką jis daro! Palauk, leuomet ji sugaus motina! Motinos, nebuskite savo vaikų neturėjimui BAMBINO po ranka, kuomet jie to reikalingi. Jei jie išvemia dalį savo maisto, turi vidurių diegimą, išputimą, viduriavimą—duokite jiems Bambino be jokio atidėjimo. Tie nemalonūs simptomai pranyks taip greitai, kaip greitai jų sistema perims šitas nepavojingas, pasekmingas vidurių paltuosiuotojas. KUDIKIAI MEGSTA JI! JIE NET PRASO DAUGIAUS! F. AD. RICHTER & CO., 104-114 So. 4th St., BROOKLYN, N. Y.

Pirmas Lietuviškas Graborius. Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu: MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

JONAS CIVINSKAS. Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, vežą anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip: 340 HARDING ST., WORCESTER, MASS. Telephone Park 4156

HOLLAND AMERICA LINE. Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, ir iš visų dalių LIETUVOS. Savaitiniai išplaukimai. Neprilygtinai parankumai. Mes suteikiame pagalbą gavime reikalingų dokumentų (affidavitų). Mūsų atstovai prižiūri viską smulkmeniškai, ir keleivai yra prižiūriami iš pat vietos į vietą. Pareikalavus prisilankiam kainų ir išplaukimų surašą. Del užsakymų ir informacijų, rašykite vietiniam agentui, arba į Holland-American Line, 89 State St., Boston, Mass.

TIRES—TUBES! Jus galite nusipirkti arba sutaisyti savo tajorius, vienatinęje Rusiškai-Lietuviškoje sankrovoje.

Akron Tire Service Vulcanizing Co., 251 Shrewsbury Street, Worcester, Mass. Nikolai Sulima—savininkas.

Worcesterio PENKIŲ CENTŲ BANKA, 316 Main Street, Turtas — \$22,500,000. Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio. BANKOS VALANDOS: Sabatomis nuo 9 ryto iki 3 popiet. Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

EKSTRA!! Turiu pranešt, kad atidariau naują čėverykų krautuve. Turiu naujausias, geriausias ir gražiausias mados, visokios rūšies čėverykus, kaip vyriškių, moteriškių, mergaičių ir vaikūčių. Tik ateikit patįs persitkrinti, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—VINCAS ČESNA, senas ledinis, 90 Millbury Street, Su pagarba, V. Česna.

TAXI! TAXI! TAXI!!! Jeigu turi dalyvaut Vestuvėse, Krikštynose, Laidotuovėse ar šiaip sau pasivažinėti—visada šauk Septynių Pasažierių Cadillac Limousinė.

VINCA TREIGI, 157 Washington st., Worcester, Mass. Cedar 8891 M.

DR. TESSMER, Dentistas, 306 Main Street, Worcesteri-ryje (virš Iver Johnson Krautuovės) OFISO VALANDOS: nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai. Tel. Park 3310.

BEN. MENDELSON, Advokatas, ir registruotas notaras Lietuvos atstovybė. Atlieku visus Regališkus darbus kaip Amerikoje, taip Europoje. 390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

MICHAL P. DOLAN, Real Estate Broker, 29 PEARL ST. PARK 4178, Worcester, Mass.

Jei norite pirkti ar parduoti namus, atėikit pas MICHAL P. DOLAN, Real Estate Broker, 29 PEARL ST. PARK 4178, Worcester, Mass.

LIETUVA. Pirkite laivakortes jųs giminėms Lietuvoje. Kompanijos raštine Kaune, kuogeriausia prižiūrėt visus keleivius. WHITE STAR LINE N.Y.—Cherbourg—Southampton. Išplaukimai kas subatą. Milžiniai laivai Majestic, Olympic, Homeric. Greitį perkėlimai į Baltijos uostus.

AMERICAN LINE | Joint WHITE STAR LINE | Service Plymouth—Southampton—Cherbourg—Hamburg. Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greitai laivai. Greitį perkėlimai į Baltijos uostus.

RED STAR LINE N.Y.—Plymouth—Cherbourg—Antwerp. Tankus išplaukimas. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Beigeland, Lapland, Zealand, ir Gotland (3-čia klasia).

Visos uždarotos, privatiškos kajuotos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į Passenger Department, 84 State St., Boston, Mass.

CUNARD. Atlankykit Lietuvą! TREČIOJI VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ. ŠIA EKSKURSIJĄ VADOVAUJA C. G. LUKŠIS. plačiai žinomas lietuvis kalbėtojas ir keliautojas. ISPLAUKIMAS IŠ NEW YORKO Gegužės (May) 28 d. Pagarsėjusiu Visame Sviete Ekspresiniu Laivu

AQUITANIA (45,647 tonų) DESIMTIES DIENŲ LAIKU LIETUVA per Southamptoną, 6 malonios dienos kelionės jurėse. KAINOS TREČIOSIOS KLASOS: I Kauņa — \$109.60 I Piliavą — \$106.50 I Klaipėdą (Meme) — \$107.00 Virš to \$5 karės muto.

Pilietis Lukšis lydės ekskursantus stačiai į Lietuvą ir aprūpins visus ir pasilinksminimus visoj kelionėj. Kiti išplaukimai kas Seređą. CUNARD LINE, 126 State St., Boston, Mass.

LIETUVA Amerikos Laivais! PRIVATIŠKI kambariai 2, 4 ar 6 žmonėms. Geriausias ir labai įvairus maistas paduodamas svariose valgyklose. Rukymo kambaris, Moterims Salonai, platus dēniai pasivaikščioti. Koncertiniai benai ant visų laivų. Greita kelionė į Plymouth—Southampton—Cherbourg ir Bremen kur susisiekiama su visa Europa. Pres. Harding—Kovo 29, Bal. 26 Geo. Washington—Bal. 5, Geg. 6 America — Bal. 9, Geg. 10 Leviathan — Bal. 12, Geg. 13 Pres. Roosevelt—Geg. 17, Bal. 19 Republic — Bal. 29, Birž. 3 Kainas, informacijas ir laivakortes gausite pas vietos agentą.

United States Lines, 45 Broadway, New York 75 State St., Boston, Mass. Valdantieji Operatoriai del U.S. SHIPPING BOARD.

APTIEKA Vienintėlė Lietuivio Vaistinyčia. Visų daiktų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rūšies. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų. Norėdami suėdyt pinigus ir sveikata, visados kreipkitės į mūsų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisilksime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS, PROVIZORIUS, 122 Millbury St., Worcester, Mass.